

Szerkesztőség

Arad, Ács-utca-palota.

Kiadóhivatal

Kulv. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Égész évre 840 Lej
Fél évre 420 Lej
Negyed évre 210 Lej
Havonta 70 Lej

Művelődési díjazás szerinti

Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap

5 lej. Bucurestiben 50 banival
több.

Az osztalék

A Közlöny egyik legutóbbi számában igen érdekes vezércikk jelent meg az aradi bankpapírokról. Engedje meg Főszerkesztő Ur, hogy észrevételeimet ebben a kérdésben megtehessem.

Bár örömdetes tény, hogy kereslet mutatkozik a bankpapírok iránt, mégis általános a panasz pénzintézeteink iránt. Nem a működésüket és vezetésüket illetőleg. Hiszen Aradnak — ennek az egészséges piacnak — jól vezetett, szépen fejlődő, erős pénzintézetek vannak, melyek hosszú évtizedeken át hasznos közgazdasági missziót teljesítettek és egész közgazdasági életünknek erős pillérei voltak. A békeidőben is Arad volt a legegészségesebb piac és Aradon épültek fel a legszebb és legerősebb pénzintézetek, melyek akkor is, ma is, híven teljesítik közgazdasági hivatásukat.

A panasz, amelyet ma mindenütt: háztartásokban, társaságokban, utcán, uton-utílen lehet hallani a pénzintézetek osztalékpolitikáját illeti. És ez a panasz jogos! Mert hisz érdekelve van az egész város és az egész vidék lakossága. Sok százezer részvény és sok százmillió lej pihen használatlanul és alussza álmát a trezorok és szekrények alján. Miért? Hisz a pénzintézetek erősek, gazdagok és jók és a bankpapír a legjobb áru. Olvastuk az első mérleget s abból láthattuk, mily meglepő eredményt ért el pár év alatt az „Aradi Polgári Takarékpénztár”. Az „Erdélyi Hitelbank” hatalmas üzletkörét és nagyszabású műveletét mindenki ismeri. Az „Aradi Ipar és Népbank” aradi és csabai nagy gazdagságát mindenki látja és mindenki érzi az „Aradmegyei Takarékpénztár” sok pénzét. Miért nincs hát értékpapírlízet? Mert a pénzintézetek dolgoznak, gyűjtenek, növelik a tartalékokat, vásárolnak itt is — ott is palotákat — de osztalékot nem fizetnek. Szép az a tartalékgyűjtés: már gyermekkoromban megtanultam, mily nagy közgazdasági haszon és mily nagy állam érdek fűződik hozzá. És ettől a feladattól eltekintve apáink és nagyapáink mindig mondták, hogy nekünk fiaknak és unokáknak gyűjtenek. És itt vagyunk most szép reményekben felnőve, de gondokbaan megőszült és a szegénységben megőszödött fiak és unokák és itt vannak még sokan árva, özvegyek és sokan állástalanok, nincs már semmink, mint görösös ragaszkodással és sok hozzá fűzött reménységgel megtartott részvényünk és ha kérünk nagyobb osztalékot, ma is azt hall-

juk, amit gyerekkoromban hallottunk: intézeti érdek... államérdek... közgazdasági érdek... és hát gondolni kell a jövőre, gyűjteni kell az unokáknak.

Hát továbbra is az unokáknak kell gyűjteni? A szomorú, megöregedett unokák, az elszegényedett uri családok, árva, özvegyek és ezer és ezer állástalan már nem várhatnak tovább... Az igazi közérdek: állami, közgazdasági és magánérdek az, ha a pénzintézetek felhagynának eddigi túlzott tartalékolási politikájukkal és adnának lehetőleg nagy osztalékot. Könnyen megtehetik, de megerősítés árán is meg kellene tenniük. Egy évről — talán két évről lehetne szó — míg a nehéz viszonyokon áthaladva, közgazdasági életünk újra a rendes mederben haladhat a fejlődés útján.

A végtelenségig menő tartalékgyűjtést utóvégre lehet mérsékelni, vagy rövid időre beszűkíteni, hisz a legrosszabb eshetőség amire a tartalék szolgálhat: egy világ háború és annak pusztításai elmultak felettünk. A háború elmúlt, gazdasági életünk a konszolidáció után halad, ideje volna már azokra a részvényesekre is gondolni, akiknek pénzével nagyok és erősek lettek a pénzintézetek. A nagy osztalékkal az intézetek mérhetetlen nagy szolgálatot tennének az egész üzleti életnek, az egész kereskedelemnek. Nagy osztalékkal a részvény jó befektetés

lesz és így keresett áru. Ezáltal kímőzítanának télen hevenésükből sok száz millió értékűt, az belevegyvűne az általános forgalomba, értékben emelkedne, jó fedezetet, hitelalapot nyújtana, szóval pénzt helyettesítene. És az intézetek kis megerősítését sokszorosan visszatértené az a forgalom, mely az értékpapír üzletből és az evvel kapcsolatba kerülő egyéb üzletekből származna.

Mindezeket vegyük figyelembe az intézetek s szívelejk meg a részvényesek jogos kívánságát, mert hisz tarthatatlan, hogy míg a hékebeli 20—60 koronás osztalékból 2—3 mázsa búzát lehetett vásárolni, addig a mai osztalékkal — mely csak béke filléreknél felel meg — alig lehet 1—2 kiló kenyeret vásárolni.

Üdvös és nagy horderejű volna az aradi tőzsde megnyitása. Sajnos azonban, akiknek hivatása volna ennek elnyerését kieszközölni, nem járnak el kellő erélylyel. Pedig ahogy megkapta azt más város, megkaphatja Arad is s hogy ezt elérhessük, nem szabadna visszariadni semmi munkától, semmi fáradságtól, semmi áldozattól, mert a tőzsde egész üzleti életünknek egészséges irányítója és szabályozója lenne. Utánjárassal és erős akarattal el lehet érni, de csak egész akarattal, mert félakarat — egész bukás.

Dr. B.

Új pénzügyi konferencia készül.

(London, január 17.) A Reuter ügynökség jelentése szerint politikai körök arról értesültek, hogy a közel jövőben újból összehívják a szövetségesek konferenciáját az egymásközi adósságok végleges rendezése céljából. A konferencia összehívására azért van szükség, mert a párisi konferencia számos kérdést elintézetlenül hagyott. A konferencia időpontjának megállapítása ügyében még sem mitéle megbeszélés nem történt.

Létrejön a nagy ellenzéki koncentráció

Újabb fúziók küszöbén. — Elkészült az új munkatörvény.

(Bucuresti, január 17.) Politikai köröket élénken foglalkoztatja az ellenzéki pártok fúzió tárgyalásai. Beavatottak tudni vélik, hogy a pártok között egyelőre még csak a puhatolódzó lépések történtek meg, csupán Maniu és Argetoianu között vannak olyan stádiumban a tárgyalások, hogy Jorga hazaérkezése után a két párt fúziója létrejöhet. Ellenzéki körök információja szerint, ha az összes ellenzéki pártok között létrejön az együttműködésre vonatkozó meg-

állapodás, úgy kilátás van arra, hogy koalíciós kabinet fogja felváltani a liberális rezsimet.

Bucurestiből jelentük: Chirculescu munkügyi miniszter nyilatkozott a Codul Muntilor-ról, a melynek tervezete már teljesen elkészült. A miniszter nyilatkozata szerint a javaslat főbb elvei a következők: rendezik a kollektív szerződések ügyét, a munkaszünet kérdését, a munkások szabadságidejét, a munkás egészségügyi és jóléti intézmények kérdését. Az új javaslat legkésőbb március elején életbe lép.

Monarchista-puccstól félnek az osztrák szociálisták

A bécsi Arbeiter-Zeitung leleplezőse

(Bécs, január 17.) Az osztrák külügyi bizottság legutóbbi ülésén dr. Deutsch szociáldemokrata képviselő hosszabb beszédben foglalkozott azzal, hogy új legitimista puccs van készülöben és osztrák és magyar legitimisták és monarchisták már huzamosabb ideje folytatnak titkos tárgyalásokat egy Habsburg-restauráció érdekében. Szinte kiegészítésül dr. Deutsch képviselő beszédére az Arbeiter Zeitung a szociáldemokrata párt organuma mai számában feltűnést keltő cikkben foglalkozik a legitimista propagandával és egy meglehetősen fantasztikus történetet tálat fel.

December közepén — írja a lap — a magyar legitimisták két küldöttje: gróf Cziráky Antal és gróf Sigray Antal, akinek a neve az előző Habsburg-puccskísérletekből már eléggé ismertek, Bécsbe érkeztek. Itt hosszasan tanácskoztak ismert osztrák monarchistákkal, akik magyarországi barátaiknak egy jegyzéket nyújtottak át, amely a császárhü osztrák tisztek névsorát tartalmazta s kikről köztudomású, hogy rájuk biztosan lehet számítani egy puccs esetén. A magyar grófok megszerzték még egy másik listát is, a mely azoknak a csapattesteknek és formációknak az összeállítását tartalmazza, amelyeket meg lehet nyerni az eszmének, ha az idő elérkezett. A jegyzékbe általában csak azokat vették fel, akik tagjai a „Wehrbündler” nevű osztrák katonai keresztényszociálista szervezetnek. Akadt egy tényleges osztrák kapitány, aki hajlandónak mutatkozott a bécsi telefonközpontot megszállani, ha erre szükség lesz. Megemlíti még az Arbeiter Zeitung, hogy a magyar grófok nemcsak a hadsereg iránt érdeklődtek, hanem a vasutasok felfogását is alaposan tanulmányozták. Súlyos vádat emel a lap Lehoczky magyar tábornok ellen, aki a bécsi magyar követségnél teljesít szolgálatot és aki késznek mutatkozott ellátni a kurírszolgálatot az osztrák és magyar monarchisták között. Ugyancsak csatlakozott a puccskísérletezőkhöz Langenhahn német nemzeti képviselő, egy Radics Vendel nevű magyar állampolgár, aki a külügyminiszteriumban mint magyar tolmács működik. A magyar és osztrák monarchisták megállapodásaikba bizonyos telefonszámokat is bevettek, a melyeknek a segítségével az összeköttetés-

Ket lehonyolították. A telefonoknak a tulajdonosai Montenuovo Alfréd és Lichtenstein János herceg. A lap rámutat arra, hogy Sig-ray és Cziráky grófok, valamint az osztrák monarchisták ügynökei minden akadály nélkül folytathatnak Habsburg-propagandát a Burgenlandban és felhívja a kormány figyelmét, hogy ne késlekedjék a megtorló intézkedésekkel.

A cikk nagy feltűnést keltett és Schager osztályfőnök a bécsi monarchisták ismert vezére határozottan megcáfolja a vádakát és kijelenti, hogy az osztrákoknak nincsen szükségük titkos propagandára, mert meggyőződése szerint legális úton is elérhetik céljukat. A rendőrség hivatalos kommunikációjában szintén cáfolja a lap híreit és azt fantasztikusnak minősíti. Politikai körökben mindazonáltal nagy feltűnést keltett az állítólagos monarchista puccs leleplezése.

Nem biznak

az új német kormányban.

(Berlin, január 17.) Luther Kancellár tegnap este letette az esküt Ebert elnök kezébe. A miniszeri tárcák végleges betöltése körül azonban ma olyan nehézségek merültek fel, amelyek valószínűvé teszik, hogy a kormánynyilatkozat felolvasására csak a birodalmi gyűlés keddi ülésén kerül sor. Párisi jelentések szerint az egész francia közvélemény bizalmatlansággal fogadja a Luther-Kormány megalakulását. A német liberális körök emiatt attól tartanak, hogy az új kormány kinevezése külpolitikai bonyodalmakat fog előidézni.

TARCA

Az argot.

(E sorok írója fordított egy francia bohózatot, amelyben szerepel két bűrhölgy is. Mindketten a mulatóhelyek argot-jában beszélnek, párisi jasz nyelven. E sorok írója, miután a pesti jasznyelvet nem ismeri, mint lelkibemeretes ember tanulmánytára indul egy pesti mulatóba. Az ásványvíz mellé hozat egy kis nőske-t is, akinek lesi minden szavát, hogy eltanulja tőle az ugynevezett lokál-argot.)

I.
A nőske: Adj Isten! Kati vagyok.

En: Kati? Az szép név. Jó magyaros.

A nőske: En is adta fiam magyar leány vagyok (kijavítja): Fajn vagyok. A nép eoceri győreke.

En: Talán gyereke.

A nőske: Nem instálom, mert násze én egy népies szám vagyok itt ebbe a kocsmába. A Kalotaszegi Kati magyar táncoska. Azt a szízfánfűtörő-t ennek a világnek és a népszavának... Muszáj nekem szögediesen beszélni...

En (letörve): Nagysád Szere-déből való?

A nőske: Ne mongya keed ne kem naacsád, mongya, hogy anyom vagy bűrám...

Erős kézzel a bolsevizmus ellen.

Nagy értekezlet Kisenevben. — A Dnyeszter közelében tilos minden politikai gyűlés.

Bucurestiből jelentik: A bolsevik propaganda ellen fogantatott intézkedések megbeszélése céljából vasárnap Chisenevben értekezlet lesz, amelyen a kormány részéről Tatarescu belügyi államtitkár vesz részt. A konferenciára meghívást kaptak az összes prefektusok és a besszarábiai parancsnoksághoz tartozó tábornokok. Részt vesznek még az értekezleten a besszarábiai pénzügyi kapacitások, a határrendőrség vezetője, az igazságügyi revizorok,

a tanfelügyelői kar egy része és a csendőrpáncsnokok Stefanescu tábornok vezetésével. A konferencia célja a bolsevik propaganda végleges letörésére életbe léptetendő intézkedések megállapítása. A konferenciát két napra tervezik. A kormány elhatározta, hogy a Dnyeszter közelében semmilyen népgyűlést nem engedélyez. A hatóságok a kormány rendeletére már be is tiltották a parasztpártnak Chisenevbe és Cetatea Albăba vasárnapra összehívott népgyűlést.

Ledererék kiraboltak

egy nyugatmagyarországi kastélyt.

Új vádak a gyilkos csendőrtiszt ellen. — Lederer Sándor banktisztviselőt is bűnrészességgel vádolja a budapesti bíróság.

(Budapest, január 17.) Ledererék büntetőügyében a legérősebben folytatják tovább a nyomozást. Boros István butorgyáros meggyilkolásával kapcsolatban olyan adatok kerültek a rendőrség kezére, amelyek következtében valószínűleg szenzációs fordulatot vesz a Lederer-ügy. Még annak idején találták meg azt a cédulát, amelyet a gyilkosok a Duna partján egy kő alatt helyeztek el. A cédulán intelligens írással közölték a rendőrséggel, hogy ne is nyomozzanak ebben az ügyben, mert a vizsgálat ugyanis minden körülmények között eredménytelen marad. Ezt az írást össze fogják hasonlítani Lederer Gusztáv írásával. Boros István meggyilkolása előtt gyakran megfordult a Margit-köruti Seifert-kávéházban, a

mely néhány lépésre van Lederer tölgyfauccai lakásától.

A rendőrség ma Kovács Gyula, a sopron melletti uradalom gazdasági intézője és Batthyány Sándor gróf Lederer és feleségének nyugatmagyarországi cselekedeteiről mondtak el érdekes részleteket. Batthyány gróf és intézője elmenekültek a kastélyból és akkor Ledererék költöztek be. Lederer Gusztáv és felesége feltörték a szekrényeket, amelyekből millió értékű fehérneműt és egyéb értéktárgyakat vittek el. Sőt egy-két butoradarabot is elvittek, amelyekről a főkapitányságon megállapították, hogy berendezésüket éveken ezelőtt szerezték. A főkapitányságon megállapították azt is, hogy azt az összeget, amelyet a Britanniában szer-

zett Lederer, a feleségével együtt fölélt és egész berendezésük a későbbi időből származik. Valószínűleg a nyugatmagyarországi fosztogatások alkalmával került a rablógyilkos házaspár birtokába.

Valószínű, hogy a lágymányosi gyilkosság ügyében is sikerül terhelő adatokat szerezni, miután a gyilkosság körülményei azt látszanak igazolni, hogy az áldozatot szintén Ledererek tették el láb alól és fosztották ki. Itt megnehezíti a nyomozást az a körülmény, hogy nem ismerik még mindig az áldozat kilétét. Az ügyészség különben már megváltoztatta Lederer öccse letartóztatásának indoklását. Eddig csak bűnpártolás miatt tartották fogva, most már azonban az ügyészség bűnrészesség címén emel ellene vádat. A bizonyítékok ugyanis azt igazolják, hogy Lederer Sándor is részt vett a holttest feldarabolásában. Lederer Gusztávné védőjének kéreimére megengedték, hogy a rabruhát ismét a saját ruhájával cserélje fel a rablógyilkos asszony. Ma már elegáns téli kabátjában és betétes antilopcipőben jelent meg a vizsgálóbíró előtt Lederer Gusztávné, aki mosolyogva írta alá a különböző jegyzőkönyveket.

— Vidéki előfizetőinkhez!

Az új előfizetési negyed alkalmával felkérjük ugy hátralékos, mint előfizetésüket negyedévenként megújító vidéki előfizetőinket, hogy a Közlönyért esedékes előfizetési díjat a kiadóhivatalnak haladéktalanul beküldeni sziveskedjenek.

En (teljesen letörve): Szóval negyed, ángyos, hogy ne mondjam ángyos laci, a nép egyszerű gyermeke, aki nem ismeri a jasz nyelvet...

A nőske: Nem biza. Nix dájcs. Ezt a fántos magyar kiszólást tanulom én már két hónapja. Ezzel már megfogtam egy kóser nagybért (hirtelen kijavítja), akarom mondani árendás zsidót... Innen aztán Niccába megyek, az szép falu, ott tájék meg el a szájakat a méltóságos izraelita urak, ha meglátnak engem bokorugró szoknyában, mint a nép földszagu lányát (kijavítja) lányát...

En (kocogok): Pincér vizet és friss erőt!

II.
Az új nőske: Jó estét! Esmerelda vagyok.

En: Esmerelda? Remek! Hol szedte ezt a szép nevet? Talán maga is vidéki?

Az új nőske: Nem. Az én bölcsőmet a Ferencváros ringatta.

En: Szóval maga francstadti. Ez nagyszerű. Akkor maga biztosan jól tudja az argot.

Az új nőske (gyengén elpirul): Ne gyanúsítson. En egy naiv költői lélek vagyok. Nem tudom, hogy maga mire gondol, de az én gondolataim azt koncentráliák: Múlion el tölem a keserű pohár...

En: Az ásványvizet tetszik gondolni? Ez nem keserű, viszont aránylag olcsó

Az új nőske: Mit olcsó és mit drága! Hívány anyagiak. Egy fontos van a térben és időben: a költészet. Oh Petrarca, oh Goethe, oh Kisfaludi, oh Petőfi... Igen, csak a költészet. Az én szívem nehez brokátján keresztül csak a költészet sugara és lobogó lángja tud fénycsóvát lehelni izzó lelkembe...

En: Szóval magát nézzel nem lehet meghódítani, csak poézissal.

Az új nőske (természetes hangon): Igen kérem. Hosszu praxissal atatt rájöttem erre. — (Baudelairet kezd szavalni.)

En (kocogok): Pincér! Kis vátást.

(Ebben a pillanatban észreveszem, hogy a szomszéd asztalnál ismerős társaság ül. Urak, hölgyek veszen. Ugynevezett jó lipótvárosi társaság. Hevesen integetnek, kénytelen vagyok betelezni a támlámat és odamenni.)

III.

En (Üdvözlöm a társaságot): Kezüket csókolom! Jó estét! Szer vasz. (Letelepszem a nagyságos asszony mellé, most már kettesben diskurálunk.) Hogy van drága nagyságos asszonyom?

A nagys. asszony: Na. Zozó. És maga? Ki volt az a vas macskész, akivel az előbb dumált?

En (zavarban): Azt a kis nőske két tetszik gondolni? Az ittenl argót szerettem volna tőle megtanulni.

A nagys. asszony: Maga ilyen perverz malac?

En (tillakozva): Kérem, egy művemhez szükségem van az ő beszédmodorukra, csak azt akartam tőle elsajátítani.

A nagys. asszony: És maga azt hiszi, hogy ezt a link tésztát és beszopom. Fiatal!

En (udvariasan): Elkezdődtek már a szerdai fogadásműsorai nagy ságos asszonyom?

A nagys. asszony: Csakis. Tölja be a képét maga is. Jövő szerdán már nagy zaba lesz a mamuskánál.

En: A mamuskánál?

A nagys. asszony: Igen, nálam. Szerdán már volt egy kis balhé. Alaposan bepááltunk.

En (nem értem): Igenis. A Heti mamuskállításra kijön holnap nagyságos asszony?

A nagys. asszony: Csakis. Csak előbb lakcipőt húzog. De mondja ott meg, hogy ha pünkösdig nem megyek, kezdjék el nélkülem is... En: Igenis...

A nagys. asszony: Most pedig adok egy écot magának. Azt a róvidhaju lilomot ne héklizza, mert annak van egy strigoretója, birkózobajnok, az hidegre állítja magát édes egy szerkesztőm...

En (végre rájövök a dologra, boldogan jegyzek a noteszemből és elhatározom, hogy szerdán is felkeresem a nagyságos asszonyt). (Stilla).

„Cenzor-főpróba” az aradi színházban

Amikor a darab megtalálja az utat a szigorú cenzurabizottság szívéhez.

Érdekes és kedves jelenetek színhelye volt ma délelőtt az aradi színház. Ma délelőtt tartották meg Farkas Imre poétikus operettjének, a „Nótás kapitány”-nak ugynevezett „cenzor főpróbáját.” Arad városa cenzurabizottságot alakított, amelynek az lesz jövőben a célja, hogy kulturális szempontból felülvizsgálja a színpadok darabokat. Diszletes és jelmezes főpróba volt, lamilyen vidéki színházakban nem szokott lenni. Teljes világítás és semmi markirozás. A színtársulat tagjai teljes ambícióval játszottak, énekeltek, és táncoltak. Az elsőfőtétel nézőtérén az első premieren cenzurabizottságának tagjai és a sajtó néhány képviselője foglalt helyet. Ott ült a zsűlyék első soraiban dr. Robu János főpolgármester, Margineanu Titus pénzügyigazgató, dr. Niciu Lázár, a Kulturpalota igazgatója, Popa Constantin városi tanácsos, Bejan Romulus prefektusi titkár, Stana Traian rendőrkormányzó a rendőrség képviselőjében és még többen mások. A nézőtér végében állott Fekete Mihály, aki dirigálta a főpróbát.

A cenzorok természetesen nem nézték tétlenül az előadást, hanem belebeszéltek a színészek munkájába, megjegyzéseket tettek, fölshívták a színpadra, ahonnan viszont is szóltak. Így ment ez kedvesen és kedélyesen, de primadonna nélkül. Lengyel Irén, a színház rokonszenves primadonnája gyengékedett és így helyette mindig a sugó ugrott ki és ő játszotta a primadonnát. A szereplők közül néhányan felöltöztek jelmezekbe, de mégis csak kényelmetlen lett volna állandóan öltözködni, mert nem mindenki játsza végig ugyanabban a kosztümében az egész darabot. Az öltözködés kérdését tehát úgy oldották meg, hogy a szereplők nem változtatnak kosztümöt, hanem a kosztüm darabjait maguk elé tartották és így énekeltek, játszottak és táncoltak. A dolog egy kicsit komikusan hatott és fel is szólt Robu főpolgármester a színpadra:

— A ruhákat el lehet tenni!

A zene azonban szólt, nem mindenki hallotta a felhívást és eltelt vagy tíz perc, amíg az összes kosztümök a karokra kerültek. Zilahy Irén azonban nem nyugodott bele a dolog ilyenképpen való elintézésébe. Beszaladt öltözőjébe és az egyik páholy korlátján keresztül kógtatta ki a cenzorok elé következő kosztümjét:

— Ezt is fel lehet venni kérem? — kérdezte. A cenzorok természetesen mosolyogva válaszoltak, hogy a kosztüm ellen semmi kifogásuk nincs. Zilahy Irén boldog mosollyal helyezte vissza öltözőjében a ládájába a kosztümöt. A főpróba alatt a kar énekébe, — a melyet különben dicséretben része sitett a bizottság, — nem egyszer beleénekelte Kovács karimester is. Az egyik cenzor megjegyezte:

— Nem is tudtam, hogy egy karimester énekelni is tud!

Meghallotta ezt Kovács, aki fölshílt a színpadra az indiszponált Misogának: — Ne adjak kölcsön egy kis hangot?

A végeredmény: a cenzoroknak a darab előadása ellen semmi kifogásuk sem volt és az előadást csak dicsérettel illették! Farkas Imre poétikus, magyaros levegőjű darabja megtalálta az utat a cenzorok szívéhez is. Így folyt le az első cenzorfőpróba Aradon, 1925. január 17-én délelőtt 11 és délután 2 óra között. —gh)

Franciaország megmutatja a békéhez vezető utat.

A kamara új elnökének székfoglalója. — Vihar a kamara ünnepi ülésén.

(Páris, január 17.) Painlevé, a francia kamara újonnan megválasztott elnöke székfoglalója során hosszabb beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy Franciaország anélkül, hogy lemondana függetlenségéről, vagy sübvételné védelmének, törvényadta jogát, minden népnek, amely keresi a békéhez vezető utat, ezt meg fogja mutatni.

— A Genfben elért eredmények — mondotta az elnök — annak az eszmének a szolgálatában állnak, amelyekből az emberiség többé nem térhet el. Franciaor-

szág nem tűr meg semmiféle propagandát és miként nem avatkozik más állam belső ügyeibe, úgy ő sem tűrheti, hogy az ő belső ügyeibe bármilyen állam is bármilyen formában beavatkozzék.

A kamara ülése ezután botrányba fulladt, mert a jobboldal nem akarta meghallgatni Masson baloldali képviselő egy interpellációját. Herriot és Painlevé igyekeztek csillítani a kamrát, ami nagynehezen sikerült. A kommunista képviselők örültek a jobb és a baloldal veszekedésének és az internacionálét énekeltek.

A forrongó vulkán országában.

Kiküldött munkatársunk Rómában.

Utazás három országon át...

A szigorú jugoszláv határrendőrség. — A leszállított síró családanya. — Az amerikai útas ellopott három bőröndje. — Az előzékeny olasz államvasut.

Sűrű füstöngyök csapódnak félkör ablakához, amelyről, mint síró asszony arcáról a köny, apró vízcseppek gurulnak alá. A mozdony szikrák vöröspolyákként táncolnak a mindent elnyelő sötétségbe s lombtalan fák megbé-
nult ágai ijedten merednek a szürke felhőkkel terhes ég felé...

Röpit a gyors az olasz határra... Velem szemben egy barna nő fej hajlik az ablakhoz. Sötét, sóvárgó szeme belefurodik az éjszakába. Közben beszél. Mesél az uráról és két kicsi gyermekéről. Az egyik hatéves, a másik kettő. Zágrábban volt és most alig várja, hogy hazatérjen Triestbe s hogy magához ölelje két kicsi, anyátlan magzatját.

Megáll a gyors az utolsó jugoszláv állomáson. Újból podgyász és utlevélvizsgálat. Mindenki leszáll. Az olasz nő utlevélről hiányzik a zágrábi rendőrség pecsétje. Ott tartják az asszonyt. Nem használ semmi kérés, semmi könyörgés. A komisszár Laibachban van és várnia kell, míg visszajön. Esetleg visszautazhat Zágrábra. Hiába volt az utasok minden közbenjárása. Kész... A vonat elindul és csak egy síró asszony maradt ott az állomáson... „Röndnek muszáj lenni!”

Postumiglia. Az olasz határállomás. Újból leszállunk s újból visszük a bőröndöket a vámhivatallba. Timisoarától idáig éppen negyedszer! Simán megy! A tiszt viselői rendkívül előzékenyek. Ezek bizonyosan nem tartóztattak volna ott egy nőt csak azért, mert

gukat és Velencében feszültek, így ketten maradunk. Egy amerikai és én. Lefekszem és nem kell félmem, hogy bűrságot fizetek, mint Romániában, pedig a vasúti kocsik itt valamivel elegánsabbak és sem az olasz állam, sem az olasz államvasut nem pusztul bele. A kalauzok rendkívül előzékenyek és értelmesek. Tudják, hogy ők vannak a közönség részére. Sehol egy hangos szó. Minden imponáló nyugalommal történik. Megállás, indulás lármá nélkül megy s mégis, vagy talán éppen ezért percnyi pontossággal közlekednek a vonatok.

Bologna közelében amerikai utitársam észreveszi, hogy podgyászát Velencében felejtette. A legközelebbi állomásról telefonálnak. Déliben érkezünk Rómába s a „Hotel de Londres Cargill”-be szállunk. Estére megkapta amerikai barátom a három bőröndjét...

Este elindulok meghódítani az éjszakai Rómát...

Buzsá Jenő.

Mussolinit nem lehet megbuktatni.

Rómából táviratozzák: A Stefani távirati ügynökség jelentése szerint a kamara tegnapi bizalmi szavazása arra mutat, hogy a Mussolini kormány élvezi úgy a parlament, mint az egész ország bizalmát. A jelentés szerint a kormány akkor is győzött volna, ha a 113 főnyi Aventino-ellenzék résztvevő volna az ülésen, mert 307 szavazatot kapott. Kormánykörökben azt remélik, hogy a tegnapi állásfoglalás megerősíti a kormány helyzetét és megérteti az ellenzékkel, hogy Mussolinit lehetetlen megbuktatni.

Megijítják Európát.

Ezer majom jön, hogy újból fiatallá tegye a megvénhedt Európát.

(Páris, január 17.) Nagy port vert fel pár hónap óta a Párisban meglepedett orosz orvosnak. Voronoffnak paizsmirigyátültető módszere, mellyel állítólag meg tudja fiatalítani az elvénült emberi szervezetet. A kísérletek próbája ugyan csak akkor lesz teljes, ha a megoperált vénnek a Voronofftól átültetett majom-paizsmirigyekkel legalább tíz-husz évet fognak élni elég fiatalágban, de a kivénült európaiak máris vakon biznak Voronoffban és csődülnek a műtőasztalára. Mint Párisból jelentik: Indiából a napokban ötszáz majmot indítottak el s utána rövidesen új ötszáz indul el, hogy — legalább paizsmirigyében — ifjú franciává, angolává vagy más európaivá váljék.

— Új adóhivatali tisztviselő Aradon. A pénzügyminiszter ma érkezett leiratával Török Árpádot az aradi pénzügyigazgatóság II. kerületi adóhivatalához tisztviselőnek kinevezte.

Bankbál február 1-én az aradi Központban.

Ismanon

kúrák otthon.

4000 év előtti korszakba vezethető vissza az ismándi keserűvíz képsődésének és hatékony alkátrészének összeérési folyamata a föld gyomrában, (lefedezte Schmidthauer A. 1863. évben) s mint ilyen a gyomor-, bél- s egyéb belső betegségeknek páratlan természetes gyógyszere. Kapható minden gyógyszerárban és jobb üzletben. Rendeljen eddig reggelizés előtt fél pohárral. Az „ismándi” nem tévesztendő össze másféle keserűvizekkel. 4834-1

SZÍNHÁZ ÉS
MŰVELÉS

Nótás kapitány.

Bemutató az aradi színházban.

A régi operettszövegek mesgyéjét járja Farkas Imre, de a Nótás kapitány csupa szín, hangulat és poézis. Van benne humor is bőven, amely kedves, jóízű és hálás. A darab minden szerepe jó szerep és így a szereplők valamennyien, — akik különbözők mind a helyükön is állottak, — külön-külön is nagy sikert arattak. Az előadás középpontjában Lengyel Irén állott, aki hódítóan szép, elegáns és kitűnő volt. Szépen énekelt, szívvél és lélekkel játszott. Méltó partnere volt Szűcs László, aki hangjával és markáns ifjasságával vitte sikerre a „Nótás kapitány” alakját. Misoga nagyszerű táncosaival, ötletes mókázásaival sok tapsot érdemelt ki. Zilahy Irén bájos és kitűnő Boriskája, Szabadvay, Kassay, Rudas kabinetalkításai, Mészáros nagyszerű ezredese vitték sikerre még a darabot, amelyet a közönség sok tapssal és szívesen fogadott. A kar szépen énekelt és fegyelmeyeztetten mozgott. A kedves és magyaros motívumokkal telesztott muzsikát Kovács Mihály szépen hozta ki a zenekarral. Jancsó Jolán, aki ma mutatkozott be, kellemes organummal rendelkezik, de nincsen színpadi exteriőrje. (b. i.)

* Az aradi városi színház műsora. Vasárnap délután fél három órakor: Mézeskalács, operette; fél 6-kor: Arvácska, operette; fél 9-kor: Nótás kapitány, operette. Hétfőn: Nótás kapitány, operette. Kedden: Nótás kapitány, operette. Szerdán: Nótás kapitány, operette. Csütörtökön: Nótás kapitány, operette. Pénteken: Aratlan Zsuzsi, operette.

* Budapesti színházak műsora. Budapestről jelentik: A Víg-színház a jövő hét szombatján érdekes premiant hoz: színre kerül Paul Geraldynak, az új francia irodalom büszkeségének legújabb műve az „Ezüstlakodalom”, melynek főszerepét Gomibaszógi Frida Varsányi Irén, Gaál Franciska, Kürti József és még több kiváló színész játssza. Ma vasárnap délután az „Üvegipő”, este pedig a „Déli báb” kerül színre. — A Renaissance-színház vasárnap és a jövő héten is Lengyel Menyhért nagy sikerű darabját a „Waterloo csatá” játssza. — A Király-Színház minden este táblás ház mellett játssza a diadalmas „Marica grófnőt”. — A Fővárosi Operett-színház vasárnap délután és este is Farkas Imre gyönyörű operettjét a „Nótás kapitány” játssza. A jövő hét műsorán szintén a nagyszerű operett dominál. — A Belvárosi-Színház ma mutatta be Lakatos László új darabját: „A fej vagy írást” óriási siker mellett. A főszereplők Tükös Ilona, Mészáros Giza, Hahnel Aranka, Törzs Jenő, Kertész Dezső, Rubinyi és Gardonyi. A nagyszerű darab a jövő héten minden este megy. — A Blaha Lujza-színház műsorát még mindig a „Postás Katika” teszi ki, vasárnap délután a „Fügefalevél” megy.

* Nótás kapitány. Vasárnap este másodszor és hétfőn este harmadszor kerül színre Aradon Farkas Imre csodás sikerű operettje, a Nótás kapitány: Lengyel Irén, Zilahy Irén, Jancsó Jolán, Szűcs László, Misogával, Rudassal, Kassayval és Mészárossal a főszerepekben.

„Életem legérdekesebb emlékei”

Lichtenthal ezredes háborús visszaemlékezései. — A nyugati fronton amerikaiakkal szemben. — Amikor a bakák százai a halálba rohamoztak.

Ennek a cikknek a hőse, aki különben a világháborúnak is hőse, még 1918 decemberében Franz Lichtenthal k. u. k. Oberst volt. A szeme hideg, szürke, a tekintete éles, mint az acélfúró, arcizmai külön élnek, az egész ember csupa energia. A hangja nem lágy basszus, hanem kemény, parancsoló, határozott, ez az ember nem tudja letagadni, hogy ezeket vezényelt, küldött előre, tűzbe, ellenségre, halálba. Mindez azonban csak 1918. decemberéig tartott. Azóta csendes visszavonult ember, szikár természetén kényelmes civilruha és nem érdeklik már a battalionok, regimentek, brigádok, formációk és főképpen nem érdekli már az ellenség sem, mert ellenség — nincsen. Lichtenthal Ferenc aradi ember, a nagy összeomlás után hazajött Aradra pihen ni. Az ezredes ur Lipótrendes katonája volt Verdunnál, az Isonzónál, Piavénál, rohamra küldte az ő fiait a kékszemű muzsikok ellen a bánatos Hivánai pusztákon, együtt volt főhercegekkel, uralkodókkal, nagyurakkal, négy és fél évig harcolt, verekedett. — Élt, azután egyszerre csak megszűnt az élet. — belecsöppent a civiléletbe.

„Herr Oberst, bitte gehorsamst...”

— Hagyja kérem, ma már civilek vagyunk, idegen az én fülemnek ez a megszólítás. Egyebekben mivel lehetek szolgálatára?

— Kérem szépen, szeretnék valamilyen érdekes emléket.

— Ja, etwas interessantes. — mondja mosolyogva — tudnék én sokat mesélni, de mit tudom én, hogy mi az érdekes. Azután én már régen elfeledett ember vagyok. Kérdekelnek ma még egy volt k. u. k. Oberst emlékei? De ha mindazon ki akar ásmi a fele désből, nem bánom, szinte nekem is jól esik, hogy beszélhetek elmult szép dolgokról. Elmondok egy mulatságos dolgot. 1918-ban a francia fronton voltam ezredemmel, a derék 51-esekkel, Verdun előtt. Amerikaiakkal álltunk szemben, borzalmas, kegyetlen harcok voltak. Éjjeli angriff volt. A melletttem lévő német hadosztályt elfoglalták, az én ezredembe is behatoltak, muszáj volt visszamenni, mert rengeteg amerikai katonasággal álltunk szemben. Körül voltunk fogva, sűrű erdőben álltunk és melletttem csak három tiszt, egy ordonánc és egy telefonista. Láttam, hogy el vagyunk veszve. Végső kétségbeesésemben elkezdtem hangosan vezényelni németül: „Első zászlóalj támadásba menni!” „Második zászlóalj, balról, rohamra!” Hatalmasan ordítottam nem létező battalionok után és a melletttem lévő három tiszt csodálkozott. Az amerikaiak megálltak, nem mertek előbbrejönni. Sikertült kimenekülnöm a gyűrűből és visszatértem ezredem roncsaihoz. Sűrű sötétség volt az erdőben, az amerikaiak csak tapogatózva jöttek utánunk, minduntalan meggyújtották villanylámpáikat és átkibárák mihozzáink:

„American?” — „American?” válaszoltuk mindig. A derék amerikai fiúk azt hitték a sötétben, hogy közéjük tartozunk. Milyen nagy volt a meglepetésük, mikor végre kiértünk az erdőből és látták, hogy becsaptuk őket. De már akkor németek között voltunk és nekik vissza kellett vonulniuk. Jól mulattak a német főhadiszálláson, amikor elmondtam nekik ezt a kis mulatságos epizódot.

Mesél a Lipótrendes ezredes ur.

Jóvalisan nevet, amikor ezt a kis históriát elmondja. A valóságban kegyetlenül véres epizód lehetett ott a Verdun előtti sötét erdőben, de ő, a katona, csak a humort látta benne. És a beszélgetés során sok mindent elmond, hogy miképpen harcolt az oroszok ellen Baranovicinál Kövess generálissal és Lipót bajor herceggel, meg hogy folytak le az Isonzó mellett a véresebbnél véresebb tragédiák. Szakszerűen, komolyan mond el mindent, várom minden pillanatban, hogy előkerül a térkép és hogy mikor bujnak elő a sturm battalionok, valamilyen Cote mögött mikor bukkan fel a tartárlék, tűzérés, gépfegyverek, emberek, életek, sorsok. Nem a nyugalmazott volt közös tiszt kedélyes előadása ez, nem operettezre des gemütschkedése. Nem. A meggyőző szakszerűség, a haditudomány precíz ismerete árad ki minden szavából, mintha oktató előadást tartana fiatal tiszteknek. Magyar születésű, közös hadseregben szolgált közel négy évtizedet és mégis ha úgy elmézem ezt a markáns arcot, a villogó szemekkel, a határozott és biztos gesztusokat, eszembe jut Moltke és az egész német haditudomány. Lichtenthal Ferencnek katonának kellett lennie és szentül hiszem, ha mód adódna ismét elkezdni, megint csak katona lenne.

— És nem sajnálta ezredes ur sohasem az embereit, amikor látta, hogy ezerszámra hullanak el a szép, virágzó életben?

— De bizony sajnáltam, mert én is csak ember vagyok. Aber, mein Gott, a háború nincs más képp.

Vége a riportnak...

A riportnak vége. Távozás előtt még bátorkodom megkérdezni Lichtenthal Ferenc urat, hogy most, a nagy takarodó után mivel tölti napjait. Mosolyog és azt mondja, hogy csendesen éldegél, olvasgat és megírja az emlékeit. Irt egy könyvet arról, hogy milyen legyen a sturm battalionok szakszerű kiképzése, de nem tudja, hogy mit csináljon vele. Pedig nagyon érdekes a dolguk vannak benne; saját lesújtó tapasztalatai támadásokról, romokról... Hogy miért is kellett Lichtenthal ezredes urnak mindig előre menni és miért is kellett a magyar katonafiúk piros vérenek megöntöznie fél Európát, arról nem szól semmit. Ő nem gondolkozott, nem po-litizált, ment előre, mert így szólt a — Befehl...

(Károly Sándor.)

* Magyar író sikere Budapesten. Budapestről jelentik: Tegnap mutatta be a Magyar Színház óriási és felfokozott érdeklődés és zsúfolt ház mellett Fazekas Imre, az újonnan feltűnt tehetséges magyar író drámáját, az Altonát. A darab izgalmas levegőjű, forró lüktetésű és érdekfeszítő cselekményekkel teli dráma. Az író a mélységbe nyúl és onnan szedi alakjait és háttérül az ódon német kikötő: Altona szolgál. A közönség melegséggel fogadta az új magyar drámát és a Magyar Színház műsordarabnak szánja az Altonát. A főszerepeket P. Márkus Emilia, Bajor Gizi és Csontos játsza.

* Az aradi Thália-cabaretben ma, vasárnap este utoljára 9 órai kezdettel színre kerül a kedden nagy sikerrel bemutatott új műsor: „Ma este itthon maradtunk”, „Gábor és Brigitta”, „Ripacséknál szölgálok”. Kiss Mariska, Orbán Ivy, Gömöri Emma, Inke, Győző, Kallóssal a főszerepekben. Jegyek elővételben Bauernél, Minorita-palota.

* Filharmonikus hangverseny. Fuvóshány, de főképpen a színházi zenekar távoilléte miatt a f. hó 22-re hirdetett filharmonikus hangversenyt csak az egyesületi vonós zenekar fog néhai Unger tanár örökébe lépett új karmestere Müttermüller József vezénylete alatt a Kulturpalota podiumán megjelenni. A műsor szebbnél szebb számai között olvassuk Dvorák egyik legpoetikusabb kompozícióját, az E-dúr szerenadot. Arányi Ferenc, a világhírű hegedűművész — a hangverseny szólistája — az itt még nem hallott Sibelius versenyművet fogja előadni. Arányi Ferencet nem Kosa György kíséri. A kíséretet dr. Szelle Károly volt szíves elvállalni. A filharmonikusok sülv helyezni arra, hogy a hangversenyt a közönség legrészletesebb körének is hozzá férhetővé tegyék és a belépti díjakat igazán mérsékelt árkban állapították meg. A jegyárúsítást mint már évjédezek óta az alkalmával is a Scherhag cég (Földes palota) árusítja.

* Verspályázat. Az Aradi Kölcsey-Egyesület f. é. február hó 10-1 lejáratával pályázatot hirdet verses prólógra, melyet Jókai emlékünnepe előadását. Pályadíj: 1000 lej. Jelíges pályaművek Berczy Lajos főtthkás címére Arad, Str. Gojdu (Szt. István-u.) 3. küldendők.

* Mézeskalács. Emőd Tamás és Szirmay Albert operettje, melyet az elmúlt szezonban csak négyszer hozott szíjre a társulat, vasárnap délután fél 3 órakor fél helyárok mellett kerül színre Aradon. Encella királynőt ezúttal is F. Sugár Teri játssza, Orzsi Zilahy Irén lesz, Jóskát Szűcs Laci játssza. Új lesz Kassay Pityi Pál csizmadiamester szerepében és Szabadvay Tuzokja, Misoga Bohu udvari bolondot, Sárközy Blanka öreg Jóskánét alakítja.

* Arvácska. Az első, kéthónapos szezon elágere, Bus-Fekete László és Zerkovitz Béla Arvácskaja vasárnap délután fél 6 órakor kerül színre Aradon, ezúttal is Lengyel Irén a címszerepben, akivel együtt fellépnek Zilahy Irén, Lisztayné, Misoga, Kassay, Szűcs Laci és Mészáros.

Révai XVII. Lexikon előjegyezhető
Sándor hírlaprodában, Arad. 10181

Megkerült a budapesti bombamerényletek elszökött részese.

Budapestről táviratozzák: Kiss Ferenc, a bombamerényletek sokat emlegetett szereplője, aki közvetlenül a Mártírtárgyalás előtt külföldre szökött, ma Budapestre érkezett és jelentkezett a rendőrségen kihallgatás céljából. Kiss Ferencet a Mártírpör tárgyalására is beidézték tanúnak, de mert külföldön volt, nem jelentkezett. A rendőrfőkapitányságon ma megkezdték részletes kihallgatását.

Ugron István felel Tatarescunak.

A Magyar Párt elnöke megcáfolja a miniszter vádjait. — A párt nem szövetkezett a kommunistákkal. Hogy történt a munkásvezér felszólalása Brassóban.

Chiról jelentik: A Magyar Párt elnöke ma délelőn a következő nyilatkozatot adta ki feleletül azokra a vádakra, amelyeket Tatarescu miniszter felhozott a Magyar Párt ellen.

Ugron nyilatkozata.

— Tatarescu kisebbségi miniszter ur folyó hó 8-án az általa meghívott újságírók előtt a Magyar Párt jelenlegi vezetőit hevesen megtámadta, sőt államellenes magatartással is megvádolta. Én, mint a Magyar Párt elnöke a vádakat a leadott nyilatkozatomban egész összességükben azonnal a legnagyobb határozottsággal visszautasítottam és kikötésbe helyeztem, hogy azokra a párt elnöki tanácsa részletesen fog nyilatkozni. E célból folyó hó 12-ére az elnöki tanácsot össze is hívtam, azonban az ismert körülmények folytán az illető megtartható nem volt, úgy, hogy az elnöki tanács ezzel a kérdéssel nem is foglalkozott, így én pártelnöki minőségemben szükségesnek tartom, hogy a vezetőség nevében a közvélemény felvilágosítására és tájékoztatására a következő nyilatkozatot megtegyem:

A vádak cáfolata.

Mindenekelőtt szokatlannak kell kijelentem, hogy Tatarescu ur súlyos vádjával nem a Magyar Párthoz, vagy annak vezetőihez fordult, hanem azokat a sajtónak egy általa meghívott képviselői előtt ismertette és pedig nem annyira konkrét bizonyítható tényeket, hanem meggyanúsításokat hozott fel. A konkrét vádakat az alábbiakban cáfolom. Határozottan elhatároztam a miniszter ur azon állításának, hogy a jelenlegi pártvezetőség az egyetértés, közélet és a kölcsönös megértés ellen dolgozik. A párt programja ismeretes, az semmi irányban nem kifogásolható. A jelenlegi vezetőség ezt a programot a magáévá tette és ahhoz tartja magát. Brassóban történt székfoglalásban határozottan kijelentettem, hogy a megváltozott viszonyokat elismerjük és az új keretek között el akarunk helyezkedni, hogy irreducibilis nem ismerünk, hogy békés, jóhiszemű munkás és hűséges alattvalók akarunk lenni, de követeljük a minket szerződésileg megillető jogok, a gyűlöletkérvény nemzetgyűlésen tett ígéret megőrzését, amelyért minden alkotmányos eszközzel küzdöni fogunk. Amíg a pártvezetőség ezen harcában nyíltan bevallott elvekhez tartja magát, addig őt szemrehányás és vád nem illetheti. Felelem, fővel mondhatom, hogy mi ezekhez az elvekhez eddig is tartottuk magunkat, ezután is fogjuk magunkat tartani. A miniszter ur ama

állításának is határozottan ellentmondok, hogy a Magyar Párt minden román kormánnyal szemben támadó álláspontot helyezkedik. Mi eddig is kerestük a megértéshez vezető kapcsolatokat, vezetésünk már kétszer felvette a tárgyalást a kormánnyal, amelyek azonban sajnos, eredményre nem vezettek és amelyek nem a pártvezetőség hibájából nem lettek újra felvéve. A Magyar Párt minden olyan kormánnyal és minden olyan román párttal támogatni fog, amely jogainkat tiszteletben tartja, jogos aspirációinkkal számol, amely megélhetési és kulturális fejlődésünknek lehetőségeit előmozdítja. A liberális párt nál a legnagyobb sajnálatunkra azonban ezt nem találjuk.

Erdély magyar népe — a Magyar Párt.

A miniszter ur azt állítja hogy mi a mandátumainkat nem a lecsatolt részek magyarságának összességétől kaptuk, nem az itt élő magyar népet képviseljük. Csodálkozom, hogy a miniszter ur ezt állithatta, hiszen neki is van tudomása a brassói nagygyűlés lefolyásáról. Tudhatja, hogy több mint egymillió magyar volt képviselve, köztük a társadalom minden rétege. Tudhatja, hogy az ott megjelentek több mint fele földeszekből, kereskedőkből, kisiparosokból állott, tehát a magyar nép összessége képviselve volt. Tudhatja, hogy a választás egyhangú volt és hogy azok száma, akik ezzel a választással nem voltak megelégedve, a nagy többséggel szemben elenyészően kicsiny. — Természetesen, ha csak ezekkel kíván tárgyalni, csak őket hallgatja meg, akkor a túlnyomó többség képviselőinek tudatos mellőzésével nem akarja magát a helyzetről megfelelően informáltatni. Tatarescu ur, noha állandóan hangoztatja, hogy a magyar kisebbség belügyeibe nem szándékozik beavatkozni, már az 1924. év tavaszán érintkezést keresett a magyar kisebbség ily irányú megbízással nem rendelkező képviselőivel és előttük fejtette ki, hogy a kormány a jelenlegi vezetéssel nincs megelégedve, azok eltávolítását óhajtja. Hogy egy kormány saját ellenzékét vezetőit kinevezze és bejelentsen, hogy csak azokkal tárgyal, akik az ő különös bizalmát bírják, ez mindenestre nagyon sajnálatos körülmény, amelyet a párt nem fog soha elfogadni.

A kommunistaság vádja.

Nagyon meglepően hat, mikor a miniszter ur állandóan azt hangoztatja, hogy a Magyar Párt jelenlegi vezetői a mágnásérdekeket képviseli és azzal vádolja meg, hogy csak osztályér-

deket szolgál, most egyszerre a kommunista párttal kezdet fogott és államellenes irreducibilis törekvésekben részt vesz. Ezt a vádat a leghatározottabban és legnyomatékosabban visszautasítom. Csodálkozom azon, hogy a miniszter ur ilyen súlyos vádakat hoz fel és ugyanakkor beismeri, hogy nincs bizonyíték arra, hogy a Magyar Párt államellenes magatartást tanúsított volna. A miniszter ur jól tudja, hogy múlt év december 14-én a Magyar Párt brassói gyűlése előtt a nagy gyár ipari városokban kommunista röpiratokat osztottak szét, amelyekben éppen a Magyar Párt jelenlegi vezetőit támadták és hangsúlyozták, hogy a jelenlegi vezetőség nem képviseli a magyar népet. E pontban ugyálszik, hogy a kommunista párt kérete meg egyezik a miniszter uréval. De mindenestre nagyon jellemző azonban, hogy a Magyar Pártot a kommunistákkal való közölgéssel gyanúsítják. Mindenekelőtt határozottan kifogásolom a miniszter ur azon kifejezését, hogy a Magyar Pártot in flagranti találta a nemzetközi kommunista párt katonáival, valamint azt is, hogy a Magyar Pártot „Ugron-Csetri” urak pártjának nevezze.

Hogy történt Csetri felszólalása.

Ami pedig Csetri János a marosvásárhelyi munkásság nevében történt felszólalását illeti, ezért a pártvezetőséget gáncs nem érheti. A pártvezetőség múlt évi november 10-én dr. Hajdu Istvántól azt a szóbeli értesítést kapta, hogy a brassói nagygyűlésen a marosvásárhelyi szociáldemokrata munkásság képviselője fel kíván szólalni és a magyar nemzet fránti rokonszenvének kifejezését adni. A kérelem dr. Hajdu István és Grandpierre Emil ügyvezető alelnök között meg lett tárgyalva, azonban arról, hogy ki legyen a felszólaló, az alkalommal még szó sem volt. De már ekkor, mint elvet, kimondottuk, hogy a Magyar Párt és a szociáldemokrata szervezetek közötti együttműködésről bármilyen formában szó sem lehet. A Magyar Párt, mint polgári párt egyetemes nemzeti érdekeket szolgál, a szociáldemokraták ellenben csak osztályérdekeket képviselnek, így külön utakon, külön célok felé haladnak. Ami pedig a kommunistákat illeti, azokkal szemben bármilyen érintkezéstől a legszigorúbban óvakodunk. A Magyar Párt jól tudja és ezt leszögezi, hogy sohasem kereste az érintkezést Csetrivel, ellenkezőleg Csetri kereste az érintkezést dr. Hajduval. Gyergyószentmiklóson egyáltalán nem volt megbeszélés. Grandpierre Emil ügyvezető alelnök sem az ősszel sem a télen egyáltalán nem volt Gyergyószentmiklóson. Az utólag beszerzett információk azt mondják, hogy Csetri nem kommunista, hanem szociáldemokrata. Csendes, szorgalmas, józanéletű munkásember, aki önként lépett vissza a szociáldemokrata tagozat elnökségéről. Hogy kinek mi van a begyében, az nem határozható meg, azonban tény az, hogy Csetri nem mint kommunista szónok szerepelt, semmi olyat nem mondott, amiért ő, vagy a Magyar Pártot felelőssé lehetne tenni. Így igen érthetetlen, hogy felszólalásához miért akarunk

olyan messzemenő, nemlétező konzekvenciákat fűzni

„Állítsák a bűnösöket a bíróság elé!”

Különös az, hogy amikor a Magyar Párt vezetését a román-sággal szemben való ellenségeskedés, hálátlanság és barátság hiánnyal vádolják, a jelen körülmények között hála és barátság nyilvánítását várják tőle. Ugyan mivel érdemelték ezt ki. Az uralkodó Kormánysejtem nem keresi a megértést, a méltányosságot a kisebbségekkel szemben, azok minden legártatlanabb megnyilvánulását államellenes irreducibilis minősítik. — Hyen felfogás mellett elismerést nem várhatunk, azonban várhatunk volna több tárgyalgosságot és méltányosságot és nem minden alap nélkül való támadást, amelyben Tatarescu miniszter ur bennünket részesített. Ha lennének közöttünk bűnösök, akik az állami biztonsága ellen vétene, állítsák őket bíróság elé, de a pártot és annak vezetőit ne gyanúsítsák. A Magyar Párt léte nincs idő által korlátozva mindaddig, amíg Romániában magyarság lesz, a Magyar Párt létező fog, még ha időközben a kormány fel is oszlatja és működését lehetetlen is teszi. A kormány létezésé és fennmaradása azonban korlátozott időköz van köte. A Magyar Párt szükség esetén várakozni fog, a míg egy olyan kormány jut hatalomra, amely a magyarsággal és annak önmagá által választott vezetőivel tárgyalni kész. Cluj, 1925. január 17. Ugron István, a Magyar Párt elnöke.

MOZI

xx Az aradi Erzsébet mozgó vasárnap 3, fél 5, 6 és fél 8 órakor „Sonja” (Az áldozat), dráma. Főszerepben: Carola Toelle és Werner Krausz.

xx Wegener és Putty Lya szerepelnek ma, vasárnap az aradi Apollóban. Ma, vasárnap mutatja be az aradi Apolló mozgószínház az S. O. S. Könyvek szigete című hatalmas tengerész társadalmi drámát. A főszerepeket Paul Wegener és Putty Lya játsszák. Az előadások vasárnap 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Tigrisvár” bemutatója ma, vasárnap az aradi Urániában. Arányai-ban és hatásaiban rendkívül amerikai film-drámát mutat be ma vasárnap az aradi Uránia mozgószínház. Egy leány tragédiája a Tigrisvár, aki megható előzmények után végzetes helyzetbe kerül. A bonyodalmas film-drámában a nagyszerű Warner testvérek bámulatos produkciói keltenek meglepetést. Az előadások vasárnap 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor, hétfőtől 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

A legolcsóbb és legjobb raglánok, férfi- és női ruhák

Szántó és Komlós

cégnél

5007

HIREK

A Hadur és a fajvédő.

(Budapest, január 17.) Az alábbi kis histórián mulat most Budapest népe. Ismeretes az a botrány, amely pár héttel ezelőtt a fajvédők klubjában lejátszódott és a melynek folyamán dr. Rácz Vilmos az ismert sportsmann két pontonál tisztelte meg vitéz Dánér Bélát, a fajvédő államügyészt, a ki pár perccel később Klár Zoltán pesti orvost ütötte meg, aki revolverrel védekezett. A fegyver elcsúszott, de szerencsére senkit sem talált. A fajvédők klubja emléktáblát készített, amelynek szövege így szól: „Pro memoria. 1924. dec. 19-én a magyarok Istene vitéz Dánér Bélát megvédte a szíriai gyilkos golyóitól.”

A leleplezés napján a fajvédők klubja dr. Rácz Vilmostól egy postacsomagot kapott. Nagyon óvatosan bontották ki. A csomagban egy gipszkész volt, amelyen a következő felirású cédula fejtvegett:

„A magyarok Istene nem védte meg vitéz Dánér Bélát azoktól a pofonoktól, melyeket ettől a magyar kócsagtól kapott.”

A Közlöny kiküldött munkatársa Olaszországban. Európa figyelme most a vulkán tetején táncoló Olaszország felé fordul. Szinte egymást követik a száguldó események, az új szenzációk, amit ma még Európa, sőt Olaszország is lehetetlenné hisz, az egy óra múlva már valóság. Az olasz föld izzik, Mussolini és az ellenzék nagy párbajának az eredményét még nem lehet tudni. Mindenki kíváncsian vár. A nagy érdeklődésre való tekintettel a Közlöny, amely minden eseményt elsőnek hoz, leküldte tudósítóját, Birgét Jenőt Olaszországba. Cikkkel a tükröt mutatják a mai Olaszországnak, amelynek politikai és egykorongó és minden pillanatban kiérő vulkán tetején táncolnak. Az első színes és érdekesen megírt cikk már mai számunkban megjelent és a többi tudósításokat is megérkezőjük sorrendjében közöljük.

— Franciaország új romániai követe. Bucurestiből jelentik: Billy, Franciaország új bucuresti-i követe a hó végével foglalja el új állomás helyét.

— Felemelt fizetést kapnak a tisztviselők. A pénzügyigazgatósághoz ma érkezett meg az a beígért miniszeri rendelkezés, amely elrendeli a 30 százalékkal felemelt tisztviselői fizetések folyósítását. Az újabb rendelet pontosan körvonalazza, hogy a bruttó illetmények után kell számítani a 30 százalékos, kivételt ez alól csak a családi pótlék és a lakbér képeznek. A különbözőzeteket a pénzügyigazgatóság hűtőn folyósítja a tisztviselőknek.

— Az aradi állambiztonsági hivatal felhívása. Az aradi állambiztonsági hivatal idegeneket ellenőrző ügyosztálya felhívja a következőket, hogy legrövidebb időn belül jelentkezzenek az ügyosztály hivatalában: Zieg Eva, Zieg Katalin, Dékány Zsuzsanna, Steiner Ede és Henle Ágoston.

— Legenda egy gyilkosságról. Budapesti táviratozzák: A szentesi rémes gyilkosság híre, amely szerint Borbély Jánosné elmebeteg fivérét meggyilkolta és szappant főzött hullájából, a rendőrségi nyomozás folyamán legendának bizo-

Betiltották IV. Károly emlékiratait.

A magyar kereskedelmi miniszter Werkmann Károly könyvétől megvonta a postai szállítás jogát.

(Budapest, január 17.) A magyar kereskedelmi miniszter ma rendeletileg megvonta a postai szállítás jogát Werkmann Károly báró legújabb könyvétől, amelynek megjelenése olyan nagy szenzációt keltett és amelynek címe: Aus Kaiser Karls Nachlass. A könyv, miként ismeretes, Károly király két restaurációs kísérletével foglalkozik és a második vizsdatérés részleteit állítólag maga az elhunyt uralkodó mondotta volna tollba utolsó titkárnak Werkmann bárónak. A kereskedelmi minisztert rendeletének kiadására

főként az indította, hogy a könyv hitelessége kétségbevonható s mivel annak adatait hivatalos helyről megcáfolták, így tehát nem szabad azt behozni Magyarországra. Az egyedül illetékes névező, aki nyilatkozatával megérősítheti, vagy megcáfolhatja a könyv adatainak hitelességét, Zita exkirályné, aki azonban mind ezidáig még nem foglalt állást sem az autenticitás mellett, sem ellene. A vita valószínűleg tovább folyik majd addig, amíg Zita királyné meg nem szólal, egyelőre azonban a könyv utja Magyarországról fel van zárva.

Öngyilkos lett egy aradi uriaszszony.

A szegyen elől a halálba. — Mérget ivott cselédjének bűne miatt.

(Saját tudósítónktól.) Megrendítő öngyilkosság történt ma Aradon; egy általánosan ismert aradi uriaszszony lett ártatlan áldozata egy elvetemült cseléd, sorozatos bűncselekményeinek. A napokban ádtunk számot arról, hogy Gál Anna, özv. Klein Jenőné született Blau Irma cselédje sorozatos bűntöréseket követett el s elvetemültségében annyira ment, hogy az általa lopott szőnyegeket hazug mesével magának a kenyéradó gazdájának adta el. A tolvaj cseléd a napokban a rendőrség kezére került, de az ezzel járó izgalmak, herce-hurcák igen nagy mértékben elkeserítették az általánosan ismert és becsült uriaszszonyt. Rendkívül bántotta, hogy — ha akaratlanul és ártatlanul is — belekeveredett ebbe a csunya históriába. Levertsége napról-napra fokozódott, míg ma ráztán az elkeseredés annyira erőt vett rajta, hogy önkézzel vetett véget életének. Ma délután — mint az utóbb kiderült — Kleinné kétségbeesett elhatározással mérget ivott. Megrendítő tettéről senkinek nem szólt, ebédnél ugyan fájdalomról panaszkodott, de hozzátartozóit azzal nyugtatta meg, hogy gyomorbántalmak vannak. Később úgy fel öt tájban fájdalmat

annyira fokozódta, hogy a nála lakó Weimann nővérek, valamint a közben értesített hozzátartozói dr. Werner Miksa orvost hívták, aki mérgezést állapított meg. A nyomban alkalmazott gyomormosás nem igen használt s ezért az urinét a Therapia-sanatóriumba szállították, ahol azonnal orvosi kezelés alá vették. Az önfeláldozó orvosi ápolás azonban nem tudta megmenteni a tragikus sorsu uriaszszonyt, aki fél órával a sanatóriumba való szállítása után kiszívenedett. A sanatórium igazgatója a megdöbbentő öngyilkosságról értesítette a rendőrséget, ahonnan Jancu rendőrszektör ment ki. A kihallgatások és a jegyzőkönyv felvétele során nyert megállapítást, hogy az öngyilkosság délutánban történthetett s a mérgező anyag mennyiségű volt, hogy emberi erő nem segíthetett. A tragikus halált halt urinő ridiküljében egy a rendőrséghez címzett levelet találtak, amely csak ennyit mondott: „Saját elhatározásomból halok meg, nem bírom elviselni a szégyent.” Ezenkívül egy levelet hagyott hozzátartozóinak, akikről megindító módon vett búcsút. A tragikus öngyilkosság Aradon az egész városban mély és általános részvétet keltett.

mentők beszállították a gyermekkorházba. A vigyázatlan kocsis ellen megindult az eljárás.

— Eltiltott szeméttelrakás. Arad város orvosi hivatalához az utóbbi időben számos feljelentés érkezett, hogy a Piata Stefan Cei Maren (Béla téren) az oda hordott szemét miatt egészségtelen a levegő. A város ugyanis engedélyt adott a lakosságnak, hogy faltörmelékeket és földet szabad a Béla-térre hordani. Igen sokan azonban a háziszemetet és romlandó anyagokat vitték oda. Dr. Cucu Vazul városi főorvos átiratban felhívta a rendőrprefekturát, a rendőrlégénységnek adjon utasítást a Béla-térre való szeméthordás megakadályozására.

— Barics Gyulát a nyomor elkergette Aradról; Megalakult az adósok védegylete; Tessék felébredni, tisztelt Kölcsey-Egyesület; A haldokló aradi kereskedelem; A házasság nem két személy magánügye; Bessz a hullabrancsban; A magyarság államhűsége; stb. az Erdélyi Élet szenzációs legújabb számából.

— Meteor-bál február 7-én.

— AMTE rendes évi közgyűlése február 1-én délután 3 órakor az aradi városháza tanácstermében.

— Z. Várady Margitnál különféle szép jelmezek kölcsön kaphatók. Arad, Str. Consistorului 5., III. em.

— Irodai cikkek Kerpelnél Arad.

— Ha férfidivat szükségleteit olcsón és jól akarja beszerezni, keresse fel Manótt, Arad, Str. Metianu.

— Inni, inni, vért, abszintot: Izgalmas kaland az expresszvonaton: Ma este meghal az apám: A csodák világában; Az éhség tornya; Hozományvadász; stb. című érdekes cikket közöl az „Aradi Fáklya” mai legújabb száma.

— Az aradi róm. kath. főgimnázium ma esti hangversenyére Pacha Ágoston apostoli kormányzó ur is megérkezik Aradra. Részen azért, részben az ifjúsági szereplőkre való tekintettel az igazgatóság kéri a pontos megjelenést, hogy a hangverseny pontosan 9 órakor kezdetét vehesse. Jegyek a délelőtti folyamán még kaphatók az intézetben. Az előjegyzett, de át nem vett jegyek az esti pénztárnál kiadásra kerülnek.

— Sima Dezső képtárlata január 20-ig nyitva az aradi Kulturpalota kistermében.

Bethlen Miklós kancellár (1842–1916.)

Iria: Dr. Gyárfás Elemér.

Az utolsó végvonaglását élő önálló erdélyi fejedelemség szomorú históriáját írta meg dr. Gyárfás Elemér, ez a mély tudású politikus és publicista egy vonzóan érdekes hosszabb tanulmányban. A könyv különösen aktuális ma, amikor a Bocskay, Bethlen Gábor és Apafi Mihály Erdélye új impérium alá került és amikor ez az ősi kulturájú ország leválva az évezredek anyországjáról, új és egyéni élet kifejlődésének a kezdetén áll. A tanulmány vezéralakja Bethlen Miklós, korának ez a legkimagaslóbb alakja, a híres Diploma megteremtője, aki a politikus bölcsességével és messzetalálással már kétszáz esztendővel ezelőtt meglátta, hogy mire vezet az erdélyi főurak tunyasága, irigykedése, mire vezet a Habsburg impérium terjeszkedése, mint roskadozó lépcsőről-lépcsőre ez a hatalmas multu ország és mint lesz az egykor vezetésre hivatott protestáns állam egyszerű kizsákmányolt tartomány Bécs kezében. Gyárfás Elemér dr. nem száraz krónikát ír, ő csak Bethlen Miklós alakját igyekszik az utókor előtt olyan megvilágításba helyezni, amelyen elbírálást tulajdonképpen ez a nagy férfiú megérdemel. A mikor Bethlen a közszereplés terére lépett, akkor Teleky Mihály, Erdély sötét lelkű, becsvágyó és intrikus gubernátora és Apafi Mihály, ez a tehetségtelen fejedelem már a tönk szélére juttatták az országot. Az osztrák és szári hadaknak igen könnyű dolguk volt: nyitva állt előttük az ut Erdélybe, a belső viszálykodástól elerőtlenedett ország képtelen volt ellenállni. Bethlen Miklósa hárult a legnehe-

zebb feladat — megkötni az egyezséget, a perszonál-uniót Béccsel. A Leopold császár által adományozott híres Diploma hatalmas politikai mű volt, ez még érintetlenül hagyta az ősi alkotmányt és ha rajta mulott volna, akkor Erdély nem sülyedt volna osztrák gyarmattá. De Bánfy György és Apor István rövidlátása, II. Apafi Mihály tehetetlensége csak sietteték Erdély pusztulását. Rehabilitálni kellett már egyszer valakinek Bethlen Miklóst és Gyárfás Elemér ezt a magyar politikus izzó fajszeretével, a tudós alaposságával és az író művészetével nagyszerűen elvégzi. — Idézi Cserey híres erdélyi krónikáját, Bethlen Miklósnak bécsi fogsága alatt írt önéletrajzát, hiteles kútforrásokra hivatkozik és amikor a könyv végére érünk, egyszerre tisztán áll előttünk: a tragédia felé rohanó, pusztulásra ítélt Erdélynek egyetlen igaz s becsületes és európai viszonylatokban is kimagasló politikusa

volt: Bethlen Miklós a kancellár. Hetvennégy évet élt, élete tele volt küzdelemmel, fáradsággal, rövidlátó és dőlő magyar urak elgáncsoló kísérleteivel látott nagy tragédiákat: Béli Pál és Bánffy Dénes végzetét, akiknek bűnük az volt, hogy szereték hazájukat és meglátta azt, hogy hazájának el kell vesnie, mert az ősi átok, a viszálykodás és a meg nem értés halálra ítélte. Gyárfás Elemér dr. könyve értékes és becses mű, el kell ezt olvasni, sirni is kell rajta, de tanulni is lehet belőle: a magyarságot a multban a viszálykodás és a széthúzás gördítette le a mélységbe. Bethlen Miklós a kancellár most int a sírból: magyarok tartsatok össze, mert csak akkor maradhattok fenn, ha egységesek vagytok! A csinos és izléses kiállítású könyv valószínűleg a szászok az erdélyi könyvpiacnak és a sokoldalú Gyárfás Elemérnek sikert és elismerést hozott. (k. s.)

Az aradi izraelita jótékony nőegylet bálja.

Nagyszorosan sikerült műsoros táncestély az aradi központi-szállóban.

(Saját tudósítónkól.) Zsufolást megtett ma este az aradi központi szálló hatalmas terme: az aradi izraelita jótékony nőegylet rendezte hagyományos farsangi műsoros táncestélyét. A villanykörtek fehér fénye káprázatos toalettkre, gyönyörű dekorációkra, csillogó egyenruhákra, fekete smokingokra és frakkokra világított, mindenütt megelégedett, mosolygó arcok; izgatott rendezők roharnak, elképzelték mindezt, de folyton újabb és újabb áradat öntöttek be a két ajtón, a hatalmas terem kicsinynek bizonyult arra, hogy befogadja a rengeteg embert. Tíz óra után a morajlás elhallgat, kialszik a villany, szétröppen a függöny és a reflektor sárgás fényében fiatal, bájos leány: Strasser Ada jelenik meg. Prologot mond kedvesen, közvetlenül, hatástvadászó eszközök nélkül, szinte megigézi a közönséget ez az ide flatalság. Zúgó taps honorálja a szellemes, öntet-prologot és a rendkívül tehetséges előadót. Utána Rácz Imre, ez a finoman kultúrált hangú énekes az ő karakterisztikus, orgonabugáshoz hasonló basszushangján énekelni kezd. Felcsendül a „Szókratész a szerályból” nagyáriája, Csányi Mátyás kisérti, utána „Permenenna” hangulatos olasz dal, majd Hubaynak egy gyönyörű dala. Taps, ünneplés, majd Kornis Árpádné szaval el egy értékes Ady-verset. Most jön az est egyik kútja: a „Schiesburde” Deutsch Mancsi, Havas Pista és Domán Sándor artisztikus pantomimot mutatnak be, amelyhez stílusosan illeszkedik Beleznay István festőművész expresszionista díszlete. Zúgó tapsvihar jutalmazza az igazán művészi számot. A fülledt levegőjű termen végighullámozik egy erős morajlás, most valami különösen érdekesnek kell jönni. És jön is az érdekesebb: A „Babypop”. Beleznay István pompás díszletéből öt bájos bubifrizura bujik ki és felcsendül a divatos chanson: — a bubifrizuráról. Mihályi Magda, Fülöp Magda, Farkas Lilly, Deutsch Böske és Karácsonyi Juci a bubifrizurák képviselői, finomak, de csekély kedvesek, fiatalok, szépek. A műsor utolsó száma az élő táncrend, amelyet Deutsch Mancsi rendez és konferál be. Sikkes, szmo-

kingban utóköthetetlen báljal, grációzussal konferálja be az egyes táncokat, különböző korok divatos táncait mutatják be a táncosok. A gavottot Fischer Médy, König Ilus, Löwy Mancsi és Löwy Ilus, a nagy wienert walcert Dózsa Klári és Hammer Sándor táncolták, a forró ütemű Horát Demetrián Jettől lejt, a gyors Double-foxot Deutsch Klári és Kotzander Ernő, az érzéki Shimmyt Mihályi Magda és Weiszberger Félix, a szilaj tangót Fülöp Mancsi és Lindner János, a nálunk még új Hupar Hupar Weisinger Lenci és Karácsonyi József és a Zambát Farkas Lilly és Horowitz Ernő. Minden táncszám után felzúg a taps, nincsen ember, akinek ne tetszett volna a stílusosan beállított és kitűnően rendezett táncprodukciók.

A műsornak vége, a közönség az étterembe tolt, szorgos kezek hordják a székeket, készülődnek a táncra. Erdemes kissé széjjelnézni a teremben, itt van ugyszólván egész Arad előkelősége. Megjelennek dr. Robu János főpolgármester, Filotti Zamfir rendőrprefektus, dr. Lázár Agoston alispán, Zima Tibor, Arad képviselője, dr. Lakatos Ottó minorita házfőnök-plébános, dr. Vágvolgyi Lajos főrabbi, Nasta Viktor, a Banca Nationala igazgatója, Stern Gyula, a Lomási r. t. igazgatója és még igen sokan, a hatóságok vezetői, magas rangú katonatisztek, valamint az aradi társadalmi életben szerepet játszó előkelő urak közül.

Az estélyen megjelent urasszonyok és leányok neveit itt adjuk: Urasszonyok: dr. Robu Jánosné, Filotti Zamfirné, dr. Lázár Agostonné, Antai Zsigmondné, Várbahelyi Janka, Pick Ernőné, dr. Botis Tivadarné, Winternitz Jenőné, dr. Szalay Károlyné, Stauber Józsefné, Münz Mártonné, Kornis Mártonné, dr. Szalai Vilmosné, Berger Albertné, özv. Csillag Lajosné, Ráskai Miksáné, Stern Gyuláné, dr. Stauber Andorné, Deutsch Andorné, Hargitay Bertalané, László Dezsőné, dr. Keppich Jakabné, Fejér Gáborné, Domán Sándorné, dr. Vörös Lászlóné, Zádor Imréné, Fodor Gyuláné, Hermann Gyuláné, Holländer Alfrédné, Teuner Józsefné, dr. Nagy Sándorné, Stein Zsigmondné, Haralamb Hérynén,

Porzolt Jenőné, dr. Kiliényi Albertné, Dolga Imréné, özv. Mann Adolfiné, Ábrahám Simonné, Rajz Jenőné, özv. Berkovits Pálné (Budapest) özv. Seidner Bernátné, Holländer Alfrédné, dr. Kiliényi Albertné, Weininger Zsigmondné, Farkas Ábrahámné, Fenyő Jenőné, dr. Seidner Frigyesné, Fuchs Ignácné, Goldschmidt Sándorné, Sugár Károlyné, Rácz Jenőné, Weiszberger Mórné, Kallós Albertné, Szűcs R. Vilmosné, Bröder Józsefné, Kun Józsefné, dr. Török Dezsőné, György Ignácné, Gartner Józsefné, Gross Józsefné, Wieser Jenőné, Schwartz Béláné, Kornis Árpádné, Kaufmann Lajosné, Fülöp Béláné, Sztanifty Györgyné, Kornis Árminné, Seidner Sándorné, Mairovitz Mártonné, dr. Szele Károlyné, Solymos Ferencné, dr. Kardos Géziné, Farkas Árminné, Schwartz Simonné, Stern Józsefné, Havas Sándorné, Schreyer Viktorné, König Gáborné, Schulló, Andorné, Gottlieb Jenőné, Vajda Béláné, Vajda Józsefné, Künstler Andorné, Mairovitz Emilné, Schwartz Béláné, dr. Molnár Oszkárné, Assael Károlyné, Blum Kálmánné, Bán Vilmosné, Kellner Béláné, Halmos Gyuláné, Jakobi Gyuláné, Weisz Lipótné, Kálmán Andorné, dr. Ghilesan Liviuszné, dr. Kristyó Istvánné (Budapest), Kardos Miklósné, Dózsa Dezsőné, Haász Albertné, Hegyi Andorné, Weisz Károlyné, dr. Brasch Aladárné, Sándor Béláné, dr. Rajz Miklósné, Sebestyén Edéné, Jellinek Józsefné, Ozukor Jánosné, Örs Pálné, dr. Schull Árminné, Schwartz Józsefné, Meer Árminné, dr. Vajda Ivánné, Kotzander Ignácné, Holtszer Ferencné, Friedmann Hermináné, László Jenőné, Rácz Gyuláné, Kornis Bernátné, Szabó Györgyné, Pöldes Béláné, Kepes Józsefné, Somló Józsefné, Sándor Ivánné, Koch Dánielné, Vidor Sándorné, Friedmann Sándorné, dr. Kovács Aladárné és még igen sokan.

Urasszonyok: Probst Böske, Deutsch Mancsi, Deutsch Böske, Fülöp Magda, Farkas Lilly, Karácsonyi Juci, Stauber Mancsi, Mihályi Magda, Strasser Ada, Fischer Médy, Fodor Rózi, König Ilus, Löwy Mancsi, Löwy Ilus, Dózsa Klári, Deutsch Klári, Weininger Lenci, Lengyel Boriska, Lengyel Vera, Ziszovits Lenke (Petrozsény), Grósz Ilus, Klein Magda, Szabó Clarisse, Ujházy Sári, Fischer Médy, König Baba, Salgó Piri, Farkas Ilus, Heim Mancsi, Demetrián Jatta, Bröder Iboly (Timisoara), Nagy Erzsi, Kiszely Gizi, Ardó Böske (Budapest), Berger Sarolta, Schick Böske, Révész Ila, Révész Magda, Fülöp Mancsi, Assael Elza, Duschwitz Klári, Bunzu Hédy, Hacker Gizi, Simon Valy, Székely Kató (Vinga), Friedmann Tessza (Budapest), Löbstein Ilonka, Haász Böske, Pollák Annv, Becka Anna, Pongrácz Magda, Schwarcz Klári, Meer Duci, Savu Constanza, Mészáros Maja, Singer Magda (Timisoara) és még számosan.

A bál kitűnően sikerült, az idei szezon egyik fénypontja volt az aradi izraelita jótékony nőegylet mulatsága és szerelmes szívi fiatal leányok sokáig fognak még gondolni 1925. farsangjára erre a kitűnő mulatságra. A kora hajnali órákban is folyt még a tánc és a mulatozás. Özvegy dr. Antal Zsigmondné elnök, Münz Mártonné, dr. Stauber

Andorné alelnökök és dr. Szalai Vilmos főrendező vezetésével a rendezői gárda hatalmas és fáradságos munkát végzett. És munkájuk eredménnyel járt: kitűnően sikerült a bál és a jótékony oltárán szép áldozatot mutatott be Arad város hálás közönsége.

MULATSÁG

— AMTE-ből. Az Aradi Munkás-Testvér Egyesület ma este tartotta meg jól sikerült táncmulatságát az aradi Fehér Keresztben. A táncestélyen nagyszámú közönség vett részt. A tánc kilenc óra után kezdődött és a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott. A megjelent hölgyekről a rendezőség a következő névsort állította össze:

Asszonyok: Guthrot Pálné, Gyöngyösi Jánosné, Papp Józsefné, Bálint Jánosné, Schauer Istvánné, Kiss Istvánné, Juhász Sándorné, Dirinczi Sándorné, özv. Rauch Lőrincné, Mikulás Istvánné, Valaczka Józsefné, Bujáki Mátyásné, Szabó Károlyné, Paschek Vencelné, Világosi Lajosné, Hőgye Károlyné, Tanczos Jánosné, Bursch Ferencné, Fecske Károlyné, Galló Jánosné, Benkő Istvánné, Erki Balázné, Erdélyi Józsefné, Stern Lipótné, Varga Andrásné, Goda Oszkárné, Göcz Sándorné, Esinszky Lajosné, Detári Antalné, Nánási Mátyásné, Nyiri Lajosné, Koller Ferencné, Gajda Gáborné, Nevelik Józsefné, Morócz Péterné, Kiss Józsefné, König Rezsőné, Merkler Pálné, Gencsy Béláné, Oravecz Antalné, Stoica Kálmánné, Elek Ferencné, Jäger Jánosné, Joszt Elemérné, Szabó Elemérné, Madár Józsefné, Fertig Józsefné, Kohut Béláné, Rikla Péterné, Göfprich Julianna.

Leányok: Pauschek Mici, Filip Nusi, Cservenka Margit, Cservenka Ilonka, Schauer Ella, Kovács Rózsika, Mezei Juliska, Juhász Mancsi, Benjámin Rezső, Terson Annuska, Mikulás nővérek, Szabó Kató, Tégási Juliska, Fekete Irma, Világosi nővérek, Hőgye nővérek, Tanczos Aranka, Bursch Sarolta, Fecske Irénke, Mihuska Margit, Hoffmann Teréz, Popocsay nővérek, Erky Rózsika és Mancika, Erdélyi Böske, Stern Eliska és Teréz, Varga Ilonka, Liszszky Eszti, Detári Margit, Göfprich Teréz, Eberhard Villy, Szabó Margitka, Kurcsih Erzsébet (Budapest), Nevelik Margit és Irén, Kiss Juliska, Kalász Bózsika, Jäger Babus, Fertig Bózsika.

— Fabál február 7-én Aradon, a Központban.

Halhatatlanság

Odafent, a mennyeknél országában Wagner Richard megszólítja Offenbach mestert:

— Oh mester, ahogy innen a magasból esténként figyelem a színházi előadásokat, úgy látom, hogy mégis csak él ön a földön gyönyörű gondolatban.

— En? — kérő csodálkozva a mester — hiszen a régi operetteket már nem is adják a földön.

— A régi operetteket már nem adják — feleli szelíd mosollyal a nagy zene-költő, — de a régi zenét az új operettekben — azt még mindig adják...

Amig egy elit-bál megszületik...

Táncolnak a párok és a rendezőség feje fölé. — Mibe kerül ma egy táncos megrendezése.

(Saját tudósítónktól.) A bali szezon kellős közepében vagyunk a különböző jótékony és nemjótékony egyesületek egymásután rendezik a bálakat a jókedvű táncolók öröme. A báltermek zsúfoltak, a város elit-közönsége felvonul előtünk és elegáns toalettek kápráztatják a szemeket. Mindenki táncol, fiatal lányok, újak és öregek, jobb ügyhöz méltó buzgalommal járják a különböző modern tánckreációkat míg a farsang öfélése jókarahtan mosolyog le a hevítt párokra. A bálozó fiatalság gondjaival, amelyeket inkább a családapa gondjainak nevezhetünk, már többször foglalkoztunk. Megírtuk, hogy mennyire igénybe veszi a pénztárcát a legszerényebb igényűeknél is, egy-egy elitbál. Arról azonban a laikusok nem igen tudnak, hogy tulajdonképpen mennyire fölhet egy bál rendezőinek a feje, amikor a mai pénzügyvilágban kilátásuk van arra, hogy csinos kis összeget fizetnek rá a bálra. Tulajdonképpen mennyibe is kerülhet egy elitbál rendezése, ez a nagy kérdés. És ha feltesszük ezt a kérdést valamelyik bali rendezőnek, attól a felelet előtt néhány sóhajtatást is kapunk, amivel a kérdés súlyosságát akarja jelezni. A sóhajtatás után megindul a szóáradat, hosszú számsor sorakozik föl az ember előtt, míg végre a számok egész vitustáncot járnak fejünkben és nem csodálkozunk azon, hogy egy bál alkalmával a rendezők izgatottan figyelik a pénztárnál halmozódó bankjegyeket.

A terem, cigányok, adó előre és egyéb szép dolgok.

Tehát görögjön a lavina: Elsősorban a terem a legfontosabb kérdés, amelyet bagattal 4—5000 lejfel lehet intézni. A második fontos kérdés a cigánykérdés, amely sok bali rendezőnek nagyobb fejtörést okoz, mint például a jóvátétel ügye. Mivel egy elitbál nem lehet meg két zenekar nélkül, tehát a két zenekar csekély 8—10.000 lejfel nyel el. Most következik az adó. „Add meg az államnak, ami az állam” mondja a példaszó, tehát a rendezőség leszurkol 10—12.000 lejfel előre. Mäskülönben nincs bál. A meghívók és jegyek csekély 5—6000 lejfelbe kerülnek, a termet is szépen fel kell díszíteni, ami szintén elnyel vagy 4—5000 lejfel. Most jönnek az ugynevezett apróbb kiadások, amelyek elvisznek négy-öt ezrest. Az engedély utáni illeték is 1—2000 lejfelbe kerül és összeadva ezt a szép számsort körülbelül 30—40.000 lejfel kapunk.

Minden jó, ha a vége jó.

A rendezőség tehát izgatott és vár, a közönség szintén izgatott és táncol. A végén azonban eltűnik az izgatottság, mindenki megkapja azt, amit várt... a rendezőség szép tulfizetéseket és jóvedelmet, a közönség pedig egy jó mulatságot. A parkettet nevért párok foglalják el és tombol a farsangi mámor, egészen hajnalig, amikor lassan hazaszállingóznak a jókedvű mulatozók. Az elége-

dett rendezők pedig a fáradság jutalmául egy kis „utómurival” ajánlódékozzák meg magukat és a jótékony

ság fáradt apostolai úgy másnap délfelé hajtják nyugalmára a jóféle itókáktól kábult fejüket... (m. r.)

KÖZGAZDASÁG

Románia és az aranymérleg.

Az aranymérleg kérdése egyre jobban aktuális lesz. Nemcsak azokban az államokban, amelyeknek azelőtt, vagy ma még gyenge valutájuk van, így Németországban, Lengyelországban, Ausztriában és Magyarországon, de Angliában is, ahol az a törekvés, hogy a font-sterlinget aranyparitásra emeljék és áttérhessenek az arany valutában való számításra. Németországban, mint ismeretes már megtörtént az aranymárkában való mérlegkészítés, ugyszintén Lengyelországban is. Ausztriában a schilling mérlegekre szóló törvény javaslat most képezi a szakkörök diskussziójának tárgyát. Magyarországon, a dologtól való huzódás egyelőre az ügy agyontanulmányozásába menekül.

Romániában az aranymérleg készítésének csak elméleti aktualitása van, mindazonáltal az ország tökéletességének, vagy tökéletességének megállapítására igen érdekes számításokat lehet vetni, s ebből látható, hogyan festene Románia, az aranymérleg és rendszerében? A legutóbbi statisztika szerint 1924-ben Romániának 767 bankja volt, négy milliárd

egyszázhuszmillió lej alaptőkével. — Ez aranyban nem sokkal több, mint 100 millió arany lej tesz ki. Ha ezzel szembeállítjuk, hogy a berlini Deutsche Bank első aranymérlege 200 millió aranymárkát, a Dresdner Bank aranymérlege 100 millió aranymárka tökélet mutat ki, akkor kitűnik, hogy Németország legnagyobb pénzintézeteinek egymagában két annyi az aranyalaptőkéje, mint Románia összes pénzintézeteinek együttvéve. — A Dresdner Bank ugyanannyi aranyalaptőkéjét kezel, mint Románia összes pénzintézetei együttvéve; a Dresdner Bankéhoz hasonló aranytőkéje még négy-öt berlini intézetnek van. Ezzel szemben Románia két legnagyobb pénzintézeteinek alaptőkéje aranyban 10—10 milliót fejez ki. — A romániai intézetek tökélet megállapításánál természetesen számításba kerülnek a belső tartalékok, ingatlanok, ipari értékek stb. Mindezek azonban különös mértékben nem bíllentik meg az aranymérlegeket és nem változtat azon a tényen, hogy Románia tökélet ország, amelynek erős szüksége lenne a külföldi pénzügyi segítségére.

— A bukaresti mintavásár előkészületei, Bukarestből jelentik: A főváros törvényhatósági bizottsága tegnapi ülésén foglalkozott a bukaresti mintavásár programjával. A mintavásár a városok szövetségének égisze alatt fog működni, amely ez év őszén tartja kongresszusát Bukarestben. A mintavásáron kiállításra kerülnek az ország valamennyi mezőgazdasági és ipari termékei. A kiállítás teljes két hónapig lesz nyitva.

— Tizenhat százalékkal emelik a szénárakat, Bukarestből jelentik: A minisztertanács letárgyalta a szénbányáknak a szénárak felemelésére vonatkozó memorandumát. Értesüléseink szerint az előterjesztéseket a minisztertanács részlegesen elfogadta és az engedélyezett emelés értéke mintegy 10—16 százalék között mozog.

— Vasárnap tárgyalják a kamarák reorganizálásának ügyét. A kamarák reorganizálására vonatkozó törvénytervezetet vasárnap tárgyalja Bukarestben az e célra összehívott és vidéki kiküldöttekből álló értekezlet. Az értekezleten a Vadul Comercial ügye is szerepel.

— Eladott aradi ingatlanok. Jean Antal és Károly eladták a Str. Gen. Coanda 39. sz. házat 87500 lejért. Bánya János és neje nek. — Özv. Steiner Ferencné eladta a Str. Mocioni 121a. sz. házat 350000 lejért Adler Andornak. — Basch Simon eladta a Poutura Str. Libás 20. és 21. sz. ingatlanokat Ábrahám Simon és neje nek.

— Kovács Pál és neje eladták a Str. Oltuz 116. sz. házat 13600 lejért Lohoczki György és neje nek. — Nagy József eladta a Str. Corneli Popescu 21. sz. ház felezését 20000 lejért Nagy Rozárának. — Barár Pál és neje eladták a Str. Gen. Doda fekvő ingatlanul 60000 lejért Vonsza Sándor és neje nek. — Orbán Eleknek eladta a Poltnra Calea Pecicari ingatlan 50000 lejért Balázs Péter és neje nek. — Merkler Gyula eladta a Calea Andrei Saguna 154. sz. házat 220000 lejért Halasi József és neje nek. — Fekete Károlyné eladta a Str. Serban Voda 13. sz. házat 60000 lejért Ernest Sándornak. — Fericsán János eladta a Pestü dülöben fekvő 5 hold 500 négyszögöl szántót 80 ezer lejért Fericsán Simonnak. — Forró Ferenc eladta a Str. I. L. Caragiale 11—25. sz. házat 260 ezer lejért özv. Bogscha Gyuláné és Bogscha Imrénék. — Sisa István eladta a Str. Oltuz 118. sz. házat 50000 ezer lejért Papp Viktornak.

— A lisztkészletek felbecsülése. Arad város terményellenőrző bizottsága ma délelőtt megkezdte a terménykészletek leltározását az aradi malmokban. A leltározást előreláthatólag a jövő hét végén fejezik be és akkor állapítják meg, hogy a jelenlegi készlet mennyi időre elég Arad város közönségének ellátására. A jelenlegi lisztkészlet felhasználása után a terményrendelethez előírt új típusú lisztből süthető csak kenyér.

— Újabb pénzküldemények. A pénzügyigazgatóság címére ma két vagonrakomány egy és két lejes fémpénz érkezett. A két vagon összesen 300 ládat tartalmazott és minden ládában — akár 1, akár 2 lejes — 23 ezer lej értékű fémpénz van. Tehát összesen 8.400.000 lej fémpénz érkezett, amely tökéletesen elegendő a még forgalomban levő apircimletek beváltására. Az új küldeményt már hétfőn forgalomba hozza a pénzügyigazgatóság.

SPORT

O TMTE — AMTE barátságos football-mérkőzés ma délután 3 órakor Aradon, az óvártéri sporttelepen.

— Idegfájásoknál, reumánál, köszvénynél, elhíjasodásnál, cukorbetegségnél a FERENC JÓZSEF keserűviz rendkívül jóhatású hashajtónak bizonyul.

Hellas-bál jan. 31.

KERESKEDELMI ALKALMAZOTTAK bálja január hó 31-én Aradon a Központban.

Sikkasztó ügyvédi irnok

A bírósági irattárból ellopta a letett nyugtát és beváltotta. — Az aradi rendőrség letartóztatta a bűnös fiatalembert.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes és magyszabású bűnügy került ma nyilvánosságra. — A büncselekményt egy ismert aradi fiatalember követte el, a károsultak nagyobbszint háztulajdonosok, akiknek a lakók által bírósági letétbe helyezett házbéreit sikkasztotta el Török Géza ügyvédi irnok. Az aradi járásbíróság irattárának főnöke, Borlodán György bírósági irodaigazgató. — A járásbíróság irattári osztályán a legutóbbi hónapokban a munka igen felszaporodott. Borlodán György irodaigazgató nemcsak a délelőtti hivatalos órák alatt, hanem délután is bent dolgozott a hivatalában, a felhalmozott restanciát azonban még így sem tudta feldolgozni. Az irodaigazgató tehát szívesen fogadta Török Géza ügyvédi irnok segítségét, aki felajánlotta, hogy szabad idejében segít Borlodánnak a periratori feldolgozásánál. Hónapok óta nap-nap után pontosan jelentkezett Török a járásbírósági irattárban és feltűnő szorgalmasan dolgozott.

Néhány nappal ezelőtt aztán megjelent egy aradi háztulajdonos Borlodánnál, bejelentette azt, hogy lakójával a közöttük felmerült lakbérkérdésben barátságos uton megállapodásra jutott, így kéri a bírói eljárás megszüntetését és egyben a lakója által az aradi pénzügyigazgatóságnál befizetett lakbérrel tanuskodó nyugtának a kiadását, amelyet a periratorokhoz csatoltak.

A háztulajdonos jogos kérését Borlodán igazgató nyomban teljesíteni akarta, az aktacsomóból azonban hiányzott a lakbérlefizetést igazoló pénzügyigazgatósági nyugta. Azonnal érdeklődtek a pénzügyigazgatóságnál, ahol azt a választ adták, hogy a felmutatott nyugta és a mellékelte bírói kiutalás ellenében már kifizették a letétbe helyezett lakbérösszeget. A dolog gyanús lett és a sikkasztás elkövetésével már az első perctől kezdve Török Gézát gyanúsították, aki már egy ízben, 1920-ban sikkasztással vádolva mint vizsgálati fogoly hosszabb ideig volt az aradi fogház lakója.

Borlodán igazgató az esetet azonnal bejelentette dr. Tamásdán Livius táblabírónak, az aradi járásbíróság vezetőjének, aki megkezdte az ügyben a vizsgálót. Átvizsgálták a járásbírósági irattár iratainak egy részét és megállapították, hogy a letett nyugtát az iratok mellől mind eltűntek, sőt több ügynek az egész iratcsomója elveszett.

A sikkasztásról és a gyanuról a járásbíróság hivatalosan értesítette a rendőrséget mely nyomban letartóztatta Török Géza ügyvédi irnokot. Dr. Tamásdán vezető járásbíró megállapítása szerint, az ilyen furfangos módon elkövetett sikkasztás összege meghaladja az ötvenezer lejt. A hivatalból megindított vizsgálat tovább folyik és a rendőrség ma délután megkezdte a gyanúsított Török Géza kihallgatását.

Tovább folyik a Radics-párt üldözése.

Tömegesen tartóztatják le a horvát parasztpárt vezetőit. Radics vallomást tesz a bíróság előtt.

(Belgrád, január 17.) A Radics-párti vezeték ügyében hozott érdekes törvényszéki döntés dacára tovább folynak a letartóztatások. Ma ismét letartóztattak egy Radics-párti képviselőt Belgrádban. A spálatoi ügyészség távirati rendelkezése a belgrádi rendőrség a Beigrádban tartózkodó Bacsinics Rude parasztpárti képviselőt a lakásán tartóztatta le. A letartóztatás miatt dr. Hohnyecz a parlament alelnöke azonnal a parlamentbe sietett, hogy Jovanovics Ljubánál a parlament elnökénél tiltakozzon a képviselői immunitás újabb flagrns megsértése ellen. — A parlamenti elnök azonban két nap óta betegen fekszik lakásán és így az alelnök nem tudta tiltakozását bejelenteni.

Radics István további fogvatartását csak azért rendezte el a zágrábi törvényszék, mert Radics eddigi képviselői immunitására való hivatkozással minden vallomás tételt megtagadott. A parasztpárt többi, letartóztatott vezetői eddig is vallottak és így az ügyükben meghozta szabadlábrahelyezési határozatát a törvényszék vádtanácsa. A képviselők is felebbezték a vádtanácsi határozat ellen, ennek az immunitási jog kérdésében adott indokolása miatt. Ma azonban felebbezésüket visszavonták, hogy ezzel is sietessék az ügy letárgyalását. Így a hétszemélyes tanács csak az ügyész felebbezését tárgyalja. Radics István ma megváltoztatta magatartását és bejelentette, hogy hajlandó vallomást tenni. A parasztpárt vezetői a vizsgálat

előtt bejelentette, hogy az eljárás tartamára lemond immunitási jogáról, fenntartja azonban azt az álláspontot, hogy a képviselői mentelmi jog az új parlament összeüléseiig megillet minden képviselőt.

Megállapítást nyert, hogy Radics István fogságának mai napjáig állandó levelezést tartott fenn a külvilággal. Az is megállapítást nyert, hogy egy Hecimovics nevű fogházúr közvetítette a levelezést Radics barátai és hozzátartozói között. A fogházúri elbocsátottak állásából Radicsék védője dr. Trumbics Antal kérte, hogy adják vissza elkobzott utlevelét, azonban a belügyminiszter megtagadta a kérés teljesítését azzal az indoklással, hogy ne kerüljenek elbírálás alá azok a dokumentumok, amelyeket Trumbics utólag beszerezne.

A zágrábi rendőrségnek állítólag sikerült megállapítani, hogy Radicsék összeköttetésben állottak az Albániában agitáló szovjetmegbízottakkal. Horvátországban, Boszniában és Dalmáciában ma ismét igen sok parasztpárti vezetőt tartóztatnak le. Szunyov a rendőrség éppen akkor tartóztatta le Mihan katolikus plébánost, amikor misét celebrált és papj ornatusban vitték be a rendőrségre. A papot csak a rendőrségen öltöztették át rendes ruhájába. Varasdinban letartóztatták Kovacsivics Iljást, a Radics-párt elnökét, Ivarnicsgradon pedig őrizetbe vették Lakos Fülöp Radics-párti képviselőt, aki a muraközi magyarság között fejtett ki nagy agitációt.

Furfangos család.

A tiokzatos telefon, a főpincér és egy elegáns ur. — Százhuszmillió koronára különös története.

(Budapest, január 17.) Ritka szerencsével végrehajtott 120 millió család dolgában indított ma nyomozást a rendőrség. A nyomozás szílei Győrbe vezetnek, mert tulajdonképpen onnan indult ki a Budapestben csak végrehajtották a csalást. Az eset a már majdnem közismert recept szerint így játszódott le:

A kőbányai Mangold-féle nagyvágócéget tegnap este Győrből felhívta a vele üzleti összeköttetésben lévő Halbrichter Testvérek series-nagykereskedő cég, hogy sürgősen, még az este folyamán helyezzen részére letétbe a Metropoli-szálló Neubauer nevű szobafőpincérénél 120 millió koronát, amit majd igazolt alkalmazottja át fog venni.

A Mangold-cég, miután nem volt oka kételkednie üzlettársa felhívásában, a kért 120 milliót zárt borítékban átadta Neubauer főpincérnek. A pénz átadása után rövid félóra múlva jelentkezett Neubauer főpincérnél egy fiatalember, aki a győri Halbrichter-cég cégjegyzéses meghatalmazásával igazolta magát, nyugta ellenében átvette a 120 milliót tartalmazó lezárt borítékot és rögtön átvitt a Metropoli szállóba. Ma dé

előtt a Mangold-cég a rend kényért telefonon értesítette a győri Halbrichter-céget, hogy a megbízást teljesítette. A telefonbeszélgetés kellemetlen meglepetéssel végződött, mert Halbrichter-cégnél senki sem tudott a 120 millióra vonatkozó megbízásról, senki sem vállalta a tegnapi esti telefonozást. A Mangold-cég, látván, hogy csalásnak lett az áldozata, a rendőrséghez fordult, amely azonnal megkezdte a nyomozást. Kihallgatta Neubauer főpincért, aki előadta, hogy a pénzt tartalmazó borítékot egy alacsony, szőke, kövérkés, igen jól öltözött fiatalembernek adta át. A fiatalembernek egyelőre nyoma veszett.

SAKK

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

62. SZABÁLYTALAN MEGNYITÁS.

Játszották Kopenhágában 1924-ben.

Világos: Löwenborz. Sötét: Niemzowitsch

1. e2—e4, Hb8—c6. 2. d2—d4, d7—d5
3. e4×d5, Vd8×d5. 4. Hg1—f3, e7—e5!
5. d4×e5? (Hb8—c3 jobb volt), Vd5×d1+.
6. Ke1×d1, Ff8—c5. 7. Kd1—e1, Fc8—f5. 8. c2—c3, 0—0—0. 9. Ff1—e2, f7—f6. 10. Fc1—f4, f6×e5. 11. Hf3×e5, Hc6×e6. 12. Ff4×e5, Hg8—f6. 13. Hb1—d2, Fc5×f2+.
14. Ke1×f2, Bd8×d2. 15. Fg5×f6, g7×f6. 16. Bb1—e1, Bh8—e8.
17. Kf2—f1, Bc8×e2. 18. Be1×e2, Ff5—d3. 19. Ba1—e1, Bd2×b2. 20. Kf1—f2, Bb2×e2+.
21. Be1×e2, Fd3×e2. 22. Kf2×e2, Kc8—d7 és sötét nyert.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Felolós szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Tigrisvér

Szenzációs kalandor film

vasárnap, hétfőn
és kedden

az aradi Urániában

NYILTÉR.

Ez a nyíltér a közönségnek nem áll nyílt.

ERTESÍTÉS.

Va. szerencsénk a t. kereskedőknek tudomására hozni, hogy az idef. szállítási vállalat az összeköttetésünk megszűnt, miáltal fenti vállalat szentul nevünkben árut felvenni nem jogosult. Gyűjtőhelyünk január elseje óta.

KLEIN SZALLITÓ. TELEFON 316, színházépület hátsó bejáratával szemben. Teljes tisztelettel 261

UNIO szállítási vállalat Timisoara

Az aradi APOLLO színházban

ma, vasárnaptól kezdve

Puty Lia **S. O. S.** Paul Wegerer
Könnyek szigete.

Az előadások 3, 1/5, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

Vaddisznóvadászat hajdanán...

Izgalmas vadászjelenetek a régi időkben. — A német-szentpéteri erdők híres vadászatai.

A német-szentpéteri kincstári erdő, amely sok érdekes és szép vadászat színhelye volt. Pécska alatt, a Maros balpartján Fónlak és Német-szentpéter községek között fekszik. Szomszédos a bezdini-zárda erdejével és Pécskától a Maros választja el. A terület egy része a Maros árterületén van, a többit a községi földek határolják és a Maros esetleges áradásaitól magas védtöltés védi. Ez a vadászterület a pécskai erdőgazdálkodásához tartozik. A nyolcvanas évek elején ez a terület, — illetőleg pagony, — egy időben Swob Sándor csálai főerdész kezelése alatt állott és a vadászat felett is rendelkezett.

Jelentették ebben az időben erdőseir, hogy igen sok vaddisznó mutatkozik az erdő sűrűségeiben és ezért a főerdész elhatározta, hogy nagyszabású két napos vadászatot rendez. Több mint harminc pusztát hívtak meg. Megjelentek többek között Tabajdy főispán, Ormos alispán, a lippai főerdőhivatal főnöke és néhány erdész, Főthy Nándor főerdész, Szentpétery Antal, Meszlényi László, Szalay Károly, Hegedűs főhadnagy, Kron Kálmán, Kövér Ignác és még sokan. Nagy hóban és hideg időben három száron indult el a társaság. Swob főerdész vezetésével Ujaradon, Zádorlakon keresztül a vadászat előtt való nap délutánján a német-szentpéteri erdészlakba, ahol vidám hangulatban vacsoráztak meg a társaság és itt töltötte el az éjszakát. Másnap a csemeterkinél volt a találkozó és a reggelizés. — természetesen a legnagyobb csendben. Ki volt adva a rendelkezés, hogy nem szabad csak vaddisznóra lőni. A Maros mellett levő árterületen kezdődött a vadászat és úgy ment a társaság a hajtásokkal Német-szentpéter község alá. Vagy öt hajtásban egy fegyver dörrenés sem hallatszott — nem jelentkeztek a várva-várt vaddisznók. Az első napi vadászat utolsó hajtása Német-szentpéter alatt, a Bezdini erdő mellett volt. A főerdész ekkor már kijelentette, hogy mindenre szabad lőni, aminek szóra vagy tolla van, mert itt a falu alatt úgy sem lehetnek vaddisznók és úgy látszik, a Bezdini erdő sűrűségeibe húzódtak. Félreálltak valamennyien, hogy a vaddisznók nem mutatkoztak, mert többen, — így Szentpétery Antal is, — még golyós fegyverrel is, tehát két fegyverrel voltak ellátva. Főthy főerdész dicsőkedve mondotta még, hogy olyan nagy golyós patronjai vannak, hogy ha a golyót fegyverre felső csővére teszi, az be sem esik a csőbe. — Egy sűrű fiatal erdő volt az utolsó hajtás. Megkezdődött a felállítás, amelynek megtörténte után megadták az éles sípjelt a hajtás megkezdésére. Néma csend mindenfelé... Jöttek a nyulak, dördültek a fegyverek és kis idő múlva felhangzott a vaddisznót jelző kiáltás: „Gigan.” Egyszerre nagyobb zaj, galyak ropogása hallatszott és mintha lovasok törtetnének a hajtásban olyan lármát keletkezett. Minden vadász patronra váltott. — Kisse megszünt a nagyobb zaj a puszták előtt és többen, — közöt

tük Szentpétery is, — a sűrűség felé kezdtek céllozgatni. Egyszerre eldőrdült Szentpétery fegyvere, sőt duplázott is. Mindjárt utána hörgés hallatszott, tehát talált, mire a másik fegyveréhez nyúlt és azzal is duplázott. Erre az egész vonalon nagy zaj keletkezett és szóltak a fegyverek végig. A főispán és az alispán között egy szép süllyd tört ki, amely fegyverek tüzetől rogyott össze. A hajtás jobb szárnyán, Bezdin felé egy nagy darab vaddisznó lassu lépésben, véresen menekülni igyekezett, az ott álló falusiak sortírt adtak le rája, de mégis elmenekült... Vége lett a hajtásnak. A hajtók Szentpétery állása előtt 3 darab szép nagy vaddisznót hoztak ki. Meg is jegyezte a főispán.

— Nem hiába, hogy Szentpétery vadászunk, Szentpéterynek kedvezett a szerencse. A vadászok össze is jöttek és kitünt, hogy 27 darab vaddisznót öltek meg és azok okozták a nagy robajt és zajt. Főthy sápadtan érkezett meg és szomorúan mondtotta el, hogy egy nagy vadkan állott meg előtte 6-7 lépésre:

— Na enyém vagy, öreg, — gondoltam és céha vettem, — mondotta. — Meg is húztam a ravaszt, de a fegyver nem durran, csak a gyutacs szólt és a patron nem gyújtotta be. A nagy kam erre el is ugrott.

Ebben a hajtásban öt vaddisznót ejtettek el, amelyből hármat Szentpétery, egyet a főispán és az alispán közösen ejtettek el, míg az ötödik az volt, amely véresen menekülni igyekezett és a melyet még aznap megtaláltak az erdőörök. A vadászatot másnap folytatták kisebb vadakra és akkor igen sok nyúl, néhány róka és fácán került terítékre, de vaddisznók nem mutatkoztak. Ezt a területet később Bohus István és társai vették bérbe a kincstártól és igen szép eredménnyel vadásztak. Különösen ősszel erdei szalonkára és volt eset, hogy csak egy napon néhány vadász 90 darabot hozott terítékre. Híresek voltak úgy a német-szentpéteri, mint a csálai erdőben tanyázó őzek agancsai. Kösch Frigyes a német-szentpéteri erdőben ötéves agancsával első díjat is nyert a bécsi agancskidáltáson. Az első díj nagy arany érem volt. E sorok írója a csálai erdőben lőtt 2 darab abnormis agancsával, amelyeket Öry Aladárnak adott kölcsön, Budapesten is első díjat nyert... Szép idők, szép emlékek voltak ezek és már mind a messze múlté.

(Góma.)

SZERKESTYON JENSTER

Hóvirág. Az a fiú, akit régebben ismer és aki képes ön mellett köszönés nélkül elhaladni, elbizakodott, szeszélyes ember, aki illetlenül viseli magát, akire nem lehet komolyan számítani. Igazán könnyelműség volna miatta egy jobb partit visszautasítani. — Egy 35 éves férfi elvehet 18 éves leányt, ez még nem olyan különbség, mely akadály volna a boldog házasságnak. — Ha egy úri ember feleségül vesz nem az urisztály

hoz tartozó leányt, akkor a nőből urisasszony lesz és ha okosan viseli magát, a férje szereti és mindenki becsülni fogja. Férfi és nő közt szerelmekben nincs rangkülönbség. Az a férfi, aki tisztességes uton mint kérő lép fel, sokkal különb, mint az a másik titkos udvarló, aki nem mer nyíltan a házhoz járni és csak flitymálja azt a leányt. A két férfi közül az szereti önt igazán, aki feleségül akarja venni. A mai viszonyok közt az olyan úriember, aki szerelemből akar egy leányt elvenni, valóságos hős, akit meg kell becsülni. — Gimnazista leány. Ön, egy 16 éves gimnazista leány, angvall naivsággal kér tőlünk tanácsot, hogy mikép béküljön ki egyik udvarlójával, aki valamiért megnehezített önre. Ugyanekkor kiélelti azt is, hogy egy másik kedves fiúval „haragot akar kötni” (mert így írja). Soraiból látjuk, hogy ön igen józan, okosan számító leány, aki egyik udvarlójába sem szerelmes. Csak az bántja, hogy az a másik fiú akivel „haragot akar kötni”, mért udvarol annak a falusi kislánynak? Hát ebbe bele kell nyugodnia. Mert az a kislány ott a faluban közelebb van hozzá és önnel, aki olyan ügyes, akad még harmadik udvarlója is. Tehát azt válassza férjül, aki ön szerint a legjobb párti lesz. A mi véleményünk szerint azonban ön még mindenre ráérne s tanácsos volna, ha addig főzni és stoppolni is megtanulna. — Fiatallér. Legyen nyugodt, a férjének az ügyből kifolyólag semmi különösebb kellemetlensége nem lehet, anyagi felelőssége pedig éppen nincs. — Katus. Ha a szülők nem akarnak beleegyezni a házasságba, forduljon az illetékes árvaszékhöz. Mi azonban azt tanácsoljuk, hogy egyelőre várjanak és ne hamarkodják el a dolgot, mert bizonyára van valami olyan oka a szülők tiltakozásának, amit maguk fiatal ésszel nem látnak be, de később talán megbánnának.

HERCULES legjobb vidéki uti házasság-közvetítő iroda. Kitűnő összeköttetések előkelő körökben. Szeged, Iskola-u. 32. Válaszbélyeg.

Sámuel Arnoldné

tisztelettel értesíti a n. 6. hölgyközönséget, hogy 302 női divattermék Arad, Piata Luther (Luther-tér) 3. II. emelet, ajtó 15. helyezte át

Argyelán Traián

férfi és női olipészete Arad, Str. Cosbuc (Wesselényi-u.) 4. szám alatt. 15131 Minden e szakba vágó dolgokat intányos árért elkészít.

Figyelem!

Magánház 3 szoba, üzlethelyiség, 5 lóra istálló, disznóol, nagy gyümölcsös kert 240.000.— lej. — Magánház 2 szoba, konyha, istálló, disznóol, nagy kert 180.000 lej. — Több magán- és bérházak elfoglalható lakással sürgősen eladó. Piata A. Iancu (Szabadság-téren) nagy raktár és ott egy irodának vagy lakásnak alkalmas helyiség kiadó. Belvárosban 4 szoba parkettázva fürdő-, elő-, eselédsszobával április 1-re kiadó. — Piac téren 1 szoba alkóval, konyha, kamra, vízvezeték bent, kiadó. — Belvárosi 2 szobás, fürdőszobás, lakásesere ráfizetéssel, 3 szobás fürdőszobás lakással. Megbízott MAIER Arad, Str. Nion Filipeson 13. (Flórián-u.)

ILLITS BRISTOL-SZALLÓ

BUDAPEST

216

Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitűnő konyha. Kávéház. Mérsékelt árak.

Hölgy fodrász-terem

ARAD, Str. Matei Corvin 1. (Hunyadi-ucca) 6260 H-ik udvar, I. em. jobbra. Ondolálás: 15 lej, hajmosás 15 lej. Manikűrözés: 15 lej, hajvágás 15 lej. Garantált hajfestés minden színben. Legolcsóbb árban Szíves pártfogást kér: SELEJAN special hölgy fodrász

FELTÜNŐ ALKALMI HÁZ ELADÁS.
Aradon, Str. Aurel Vlaicu volt Neuman
Sámu-uton az 6000 villamos mentén
szép magánház 3 szobás lakással, mellék
épületekkel, 1 holdas szőlőkerttel, gaz-
dálkodásra vagy tőkebefektetésre kivá-
lóan alkalmas olcsó áron kedvező felté-
telekkel, eladó. Értekezni lehet kizáró-
lagos megbízottal, Haász Irodával Arad,
Str. Romanului No. 5. (Zrínyi-u.) 16538

Tűzifa

legelőnyösebben beszerezhető

Szimányi Testvérek cégnél

Arad, Galea Radnei 39-43.

Telefon 123. 341

Olcsó ház eladások!

Belváros szívében sarok magánház dupla
telkekkel, 4 parkettás, fűrdőszobás
elfoglalható lakással, 500,000 lejt.
Emeletes bérház 9 lakással, sarok tizet-
tel részletek eladó 300,000 lejt.
Értékesít.

Plaza Avram Iancu (Szabadság-térnél) 2 la-
kásos ház, 280,000 lejt.

Magánház 4 szobás, fűrdőszobás, elfog al-
ható lakással, 350,000 lejt.

Három lakásos ház, 190,000 lejt. Egy-
lakásos ház szőlőkerttel, 80,000 lejt.

Belvárosi telkek szőlőkerttel, 45,000 lejtől
feljebb. **Pénzkölcsönt közvetít.**

„Argusnál” Arad, Strada Eminescu
(Deák Ferenc-utca) 1. 16848

MOTOROK

Szivóroz 20-60 HP., Benzin 4,
5, 10, 13 HP., Nyersolaj 16, 20,
40, 45 HP., Diesel 40-50 HP.

Gőzgépek 195

rélistabil 30, 40, 50, 60, 70 HP.,

compoundstabil 60, 70, 80 HP.,

összes gépek gyárilag javítva

azonnal szállíthatók, kedvező ár

mellott. Kérjen árajánlatot.

Friedrich Testvérek, Timisoara

Rudolf Mosse 9543.

Karaszek nőttek

GYÜMÖLCSFA-ISKOLA KEZELŐT

ki egy gyümölcsfa-iskolát önál-
lóan kezelni s vezetni tud. Aján-
latok fizetési igény és eddigi
munkája megismerésével Meis-
ner Ágoston Bachneva jud. Tár-
nya-uticá küldendő.

Ugyanott amerikai alanyvessző keres-
tik megvételre 10189

Magas árban

veszek új és használt zong-
orákat és pianínókat, sző-
nyeget és régiségeket. —
ajánlásnál kérem a zong-
oragyártmányát, árát, mére-
tét és szerkezetét megadni

**Hívásra személye-
sen leutazom.**

Sternberg I.

műkereskedés és zongora raklár.
Oradea-Mare, Plaza Unire 2.
Telefon 1345. Sirocco No. 175. 5279

Ujságmakulatura

1 kgr.-os cso-

magokban

kapható a kiadóhivatalban

Olcsó föld eladások:

70 kat. hold url birtok Arad és a vasut állomás közelében lakóházzal, gazdasági
épületekkel, élő és holt felszereléssel. — 106 magyar hold lakóházzal, gazdasági
épületekkel 17,000 lejt. holdja Kisjenő közelében. — 50 kat. hold prima szántó
föld egy tagban vasut állomás és község közelében Krassó-Szörény megyében
kat. holdanként 11,000 lejt. — 45 kat. hold tanya épületek nélkül 6000 lejt.
kat. holdanként Krassó Szörény megyében. — Szederhát határban 11 kat. hold
kisebb épülettel 30,000 lejt. holdanként. — Arad megyében község közelében 50
kat. hold egy tagban 24,000 lejt. kat. holdanként. — Aradhoz egész közel 30
kat. hold lakóházzal, tanya épületekkel 50,000 lejt. kat. holdanként eladók.
Értekezni lehet Haász-Irodájában Arad, Str. Romanului No. 5. (Zrínyi-u.) 16538

Olcsó házeladások:

Főtértől 3 perc távolságra magas földszintes ház 6 szobás elfoglalható lakással,
fűrdőszobával 450,000 lejt. — Piactér közelében emeletes üzletház 5 modern
parkettás lakással, 4 üzlethelyiséggel, nagy bérjövdelemmel. — Perényi-u.
közében magas földszintes ház négy szobás, fűrdőszobás elfoglalható lakás-
sal, részletfizetésre 450 ezer lejt. — Belváros közelében magas földszintes
ház 3 szobás fűrdőszobás lakással, nagy telekkel 280 ezer lejt. — Belvárosban
magánház 4 szobás, fűrdőszobás, cseledőszobás lakással, fél holdas kerttel, elő-
nyös kölcsönrel terhelve 500 ezer lejt. — Belváros közelében villaszerű ujon-
nan épített magánház 3 szobás, fűrdőszobás lakással, 4 műhellyel és nagy telek-
kel, iparvállalat céljaira kiválóan alkalmas. — Belvárosban ujonnan épült magán-
ház 3 szobás, fűrdőszobás lakással 420 ezer lejt. — Városháza közelében
emeletes bérház, 6 szobás, fűrdőszobás elfoglalható lakással, egymillió 300 ezer
lejt. eladók. Értekezni lehet Haász-Irodájában Arad, Str. Romanului No. 5.
(Zrínyi-utca.) 16538

„Lloyd Sabauda Ocean”

Ezeiött: SCANDINAVIAN-AMERIKAN LINE

aradi fiók Bul. Reg Ferdinand No. 6.

Az érdekelteknek tudomására hozzuk, hogy

Északamerikába, Canadába, Argentiniába, Bra-

ziliába, Cubába, Mexicoba, Ausztráliába stb. utazni

szándékozik jelentkezését továbbra is elfogadjuk

PAPLANOK,

szőnyegek és vászonárak óriási választékban

a legolcsóbb árakban

Glésinger József és Fiai

cégnél, Arad, Strada Metianu (Forrai-utca.)

Elegánte

bőrönd és bőrdíszmű lerakata Arad, Str. Eminescu (Deák
Ferenc-u.) 15. — Készít és javít bőrdíszmű és raktár jutá-
nyosan, állandó nagy választék, olcsó árak. 145

Épületfa és asztalos faanyagok, cserép, téglák

Rudolf Mosse
7004

jutányosan beszerezhetők.

FÖLDÉSTESTVÉREK

fakereskedésében Arad, Ovár-tér. Telefon: 878.

Ugyanott a legmodernebbül felszerelt
famegmunkáló műhely!

A BERNDORFI ALPACCA

és
ALPACCA-EZUST

EVŐESZKÖZÖK

és ASZTALI KÉSZLETEK A LEGJOBBAK.

KAPJÁTÓ minden székkel együtt.

Főraktár: „ALBANA”. Fabrica de

ARGINTARIE-BERNDORF S. A.

BUCUREȘTI, Str. C. A. Rosetti No. 3.

NAGY VÁLASZTÉK CHINAEZÜST ÁRUKBAN.

Berndorfi TISZTA-NICKEL főző-

edények. — Ezüstözések és
javítások szakszerű elkészítése.

Gyártja:

Galvani-gyár,

1858

TIMISOARA.

HAJFONATOK, hajkrengek, haj-

legelősségek: Fischernél, Modern hajmunka
vállalata, Arad, Str. Marasesti 24. szám
(V. Kossuth-u.) 6770

Eladó gépek!

3 drb. revolver falcserépprés, új.

3 drb. dudu és falcserépprés, kézi és
erőhajtásra.

1 drb. Ganz-féle téglaprés, napi tel-
jesítmény 10,000 drb.

1 drb. 1. számú téglaprés, hozzá cse-
répautomata és 10,000 szári-
tőkeret.

1 drb. 4 HP. benzines fűvágó motor.

1 drb. vasesztérgapad, 1000 mm.
csúcs távolság, normon szek-
rény és prizmas.

1 drb. abrichter fagyalu, kombinált
maróval.

Kedvező fizetési feltételek mellett
azonnal szállíthatók.

FRIEDRICH TESTVÉREK

gépgyára Timisoara. 194

PUBLICATIUNE DE LICITATIE.

Subsemnatul curator falimentar, in
urma hotararii consiliului falimen-
tar, prin aceasta aduc la cunostinta
publica, ca se vor vinde la licitatie
publica mobile in valoare de 80596
Lei cuprinse sub pozitiile 56, 58-64,
67, 68, 70, 71, 73, 76 a inventarului
dresat, aparti natoare masei falim-
entare a falitului Alexandru Klein
din Arad.

Provoc pe reflectanti, ca pana la
29. Ianuarie 1925. ora 12. sa-si in-
ainteze ofertele in scris, inchise in plic
impreuna cu 10% vadiu a pretului
mai sus amintit subsemnatului sau
presedintelui consiliului falimentar.

Mobilele oricand se pot vedea
prin interventia. Cumparatorul
este obligat sa plateasca la manile
mele in decurs de 24 ore dela vinza-
re, pretul de cumparare si competin-
ta de gradul si cu acelaș timp sa
preia mobilele.

Consiliul falimentar va decide
asupra ofertelor inaintate in sedinta
care se va tine la 29. Ianuarie 1925.
ora 15. in biroul presedintelui con-
siliului falimentar dr. Zubor Emerie
din Arad astfel, ca mai intai va tine
licitatie verbală si dupa aceea desfa-
ce ofertele in scris, rezervandu-si
dreptul de a primi ori si care ofert
din cele inaintate, de a respinge toa-
te si eventual sa valorizeze mobilele
pe alta cale.

Daca cumparatorul nu ar satis-
face conditiunilor de licitatie de mai
sus, pe langa pierderea vadiului,
mobilele cumparate se vor valoriza
in paguba si pericolul cumparatoru-
lui.

Pentru calitatea, cantitatea, valoa-
rea si identitatea mobilelor publica-
te spre vinzare, nu ia garantia nici
curatorul, nici consiliul falimentar.

Dr. Sever Popoviciu m. p.

374

curatorul falimentar,

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjazás szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Levelezés.

FIATAL nőkeres keresi uriember barát-ságát, ki szerényen támogatná. Levelet „Arad” jellegre az Aradi Közlöny kiadó-jába és a lapban jelezve kér. 385

Házasság.

KÖZÉPKORU iparosné 700.000 lei va-gyonnal rendelkezik. Ismeretségi hiányá-ban ezután kíván megismerkedni házasa-g céljából egy 50 év körüli gyermek-telen iparossal, ki szintén némi vagyon-nal rendelkezik. Csak komoly, teljes cím-mel ellátott levelekre reagálunk. „Öz-vegy” jellegre az Aradi Közlöny kiadó-hivatala továbbítja. 350

Alkalmazás.

2000 LEI havi fizetéssel keresünk per-fekt főzőnőt, aki Berkebe egy évre ki-merne. Utóvételek szükséges okmányai meglegyenek. Cím az Aradi Közlöny ki-adóhivatalában. 10182

LAMPAERNYÖK készítését legmoder-nebb kivitelben olcsón vállalom. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 300

MINDENES szakácsné felvételt. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 190

KÉT egyes drogista segédet felvesszünk Kigyó nagydrogeria Arad. 10182

KÉT ÉVES kis fiú és 4 éves leány-kám mellé intelligens, gondoskodó ke-resek Bayer gyógyszeres Chtainen Jud. Arad. 323

DEUTSCHES FRAULEIN ODER KIN-DEQUARTNERIN whd zu einem drei-jährigen Mädchen bei guter Bezahlung gesucht. Adresse Arad, Str. Ghibu Birta 22. 244

MUNKASZÁNYOK felvételtnek Viktor Barthmes Cukorka-gyár Arad, Str. Nicu Filipescu (Flórián-u.) 40. 354

FIATAL cukrászsegéd keresetk. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 357

FIATAL KERESKEDŐSEGÉD, lehetőleg fűszeres szakmából felvételt. Teljes alánlat fényképpel kérek. Viktor Barthmes Arad. 355

A FACHERTI közigazgatási 2 teljesen jártas írások alkalmazást nyerhet. fizetés havi 1600—2000 lei. Belpénz 1925. február 1-én. 359

PINTERSEGÉD állandó állásba kereset-tik, saját szerszámmal, aki petroleumos-hordók javításához és cserézéséhez ért. Biztos megkeresés szerint, lakás, étke-zés, világítás. Privát munkát is vállalhat. Aszlányi és Baumann Alba-Iulia. 351

GOBELIN JAVÍTOMUNKÁRA elsőrendű erőt keres Wolf kárpitos Arad, Str. Ho-ria (Szántal-ház.) 362

KÉT TANULÓT vasasztengelyes és gép lakatos szakmára fizetéssel felvesz Ju-hász, Arad, Str. Mărăsești (Kossuth-u.) 37—37. 360

KERESTETIK egy korosabb nő két éves fiú mellé. Cím az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában. 364

MINDENES főzőné és szobalány elsője-re keresetk Arad, Str. Desseanu (Ré-vay-ucca) 4. 366

HAZI KISASSZONYNAK vagy gyermek mellé intelligens nő ajánlkozik. Ötmeke-t az Aradi Közlöny kiadóhivatala ker. 378

EGY németül beszélő, főzni tudó minde-nes kerestetik Nasta, Arad, Bulv. Carol 38. sz. 367

SEGÉD, a rőfös és fonál áru szakmából mielőbb felvételt. Ajánlatok a Román mennyasszonyhoz Arad, Bul. Reg. Fer-dinand 46. 368

KERESÜNK egy magyar magyar gaz-dálkodó családot aki a méhészethez is ért. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivata-lában. 10182

UTAZÓT ki másoknak is utazik kedve-zően akceptálók. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 369

KÉT kis gyermek mellé komoly, megbiz-ható nőt keresek. Arad, Str. Haris Chen-di 18. 10182

LAKATOS segédet felvételtnek Cím Ru-dolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad. 10182

MEGBIZHATÓ férfi, aki gazdálkodás minden ágában pártas, március elsőjére állást keres. Cím Wallinger hirdetőhivatal Arad. 15131

ALLÁST KERES kereskedelmi akadé-miát végzett „Ajánlatokat Magyar, né-met, román 31” jellegre az Aradi Köz-löny kiadóhivatala ker. 378

Lakás.

KÖLÖNBEJÁRATU türes szobát keresek Címeket kérem „Videkt” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 320

BANKTISZTVISELŐ belvárosi közelében február 1-ére butorozott külön bejáratu szobát keres. Cím az Aradi Közlöny ki-adóhivatalában. 361

EGY vagy két szobát konyhával türesen esetleg butorral lelépéssel azonnal átve-szek. Ajánlatok „Lelepés” jellegével Ru-dolf Mosse Arad kéretnek. 10182

Vétel és eladás.

KELENGYE vásznakat legolcsóbban Strasser divatruházában kaphat a Lute-ránus templommal szemben Aradon. 156

IPAR és NÉPBANK részvényt megvétel-re keresek. Ajánlatokat ár megjelölésé-vel. K. I. jellegre az Aradi Közlöny kiadó hivatálába kérek. 367

KERESEK megvételre egy 20 éven alóli cséplőgarnitúrát Hold Ferenc Urmikela-ka Balog Zoltán-u. 15. 358

INTERZIÁS CONSUL tükör, mahagoni szalonszekrény, antik divány és szalon, perza és gyári szőnyegek, ékszeresek, ezüst evőeszközök, fali tükör, kis Singer varrógép, kávéházi komp. szobabe-rendezések, kézmunkafüggönyök és stoekek, könyvszekrények, íróasztalok, gardero szekrény, ruha szekrény, tük-rös mozdó, kis kredenc, gyermek hinta-szék, etaszter, rézagy, ebédli asztalok, székek, festmények, dísz tárgyak, már-vány íróasztal készlet, szövött gobeli-nek, teás servise, antik pohár stb. el-adók. Arad, Str. Consistorului 12. (Bat-thyány-u.) I. em., jobb. 1000

RÉGI KÖNYVEKET előnyös áron vásá-rol Sándor hírlapiroda Arad. 10180

EZÜST TALCÁKAT, ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tár-gyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butordarabokat, dísz tárgyakat stb. bizományba veszek. Arad, Str. Consis-torului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Ker-nel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kö-tetes kölcsönkönyvtár Arad. Telefon 385. 881

ÜZLETI KÖNYVEK hitelesítve, nyomtat-ványok, írószerek jó minőségben olcsón Max. Molnár és Comp. Arad, Str. Bratia-nu sarok üzlet, főpostával szemben. 5282

HENGERSOMÁGOLO papir vastag és vékony állandóan kapható Kuleszer könyvkereskedőnél Arad, Str. Tudor Vla-dimirescu (Dobó-ucca.) 6881

SOHASEM fog más szappannal mosdani aki egyszer Földes-Héhs Borax szappan-nal mosott. Nagyszerűen habzó, jó illatú pompás készítmény. 51

BUTORRÁKTÁRÁMBAN ebédli, há-lószobák olcsó áron kaphatók Wieg-enfeld, Arad Str. Eminescu Deák Ferenc-u.) 6. szám. 120

HALÓSZOBA, ebédli, rézagy, lézse-kerény, cselédágy, asztal, székek stb. olcsón eladó Arad, Str. Ozimecsilor (Török Ig-rác-u.) 25. I. em. 340

VABRÓGÉP, tükör, eladó. Arad, Strada S. Balint (Dessewffy-ucca) 9. 383

5 HP. MOTORFÜRÉS ELADÓ. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 381

EGYSZOBÁS berendezés, háromajtós szekrény, ágy, éjjeli szekrény, szent székkel, mosdóasztal, aszónkivül kom-plett hálószoba, padlóra és gramofon lemezekkel, eladó. Arad, Strada Gheorghe 57. sz. 380

TENYESZKANOK tüdő letelepítési manólika köztenyésztésre Mátyás gar-daságnál Arad, Str. Eminescu Deák Ferenc-u.) 5. 138

PERZSASZÖNYGEK eladók Arad, Str. A. Gavra (Csernovits-u.) 12. I. em. job-bra Kovács Gyula. 370

VALÓDI PÉZSMA SILSKIN női bunda eladó. Értekezni Arad, Str. Unrei (Pá-bián Gábor-u.) 5. 369

FICUSZT és FILÓDENTRAMAT veszek dugványnak Puzár kertész virágkeres-kedés Arad, Str. Brattianu 9. (Waltzer János-u.) 371

ELADÓ Bösendorfer hosszú hangver-seny zongora. Ajánlatokat „50 ezer lei” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalá-ba kér. 379

Ingatlan.

ELADÓ Radnán a főúton egy magán-ház nagy kerttel, mellékhelyiséggel, azon-nal elfoglalható 3 szobás lakással, 362 házszám. 388

ELADÓ Aradon a Calea Aurel Vlaier 193. számú (Neuman Samu-ut) házam szabadkérből, mely magas földszint magánház, háromszobás lakással, ávo-gozott verandával és 1209 négyzet öl szőlőkkel. Ára 340.000 lei. Érdeklődők forduljanak ügyvédemhez Dr. Weil Ka-rolyhoz, Arad, Str. Eminescu 4. 388

SZEP családi ház, 2 szobás átadható lakással, eladó. Arad, Str. Doamna Ba-lassa (Purgly Lajosné) 46. sz. 378

KÖNYVHÁZT hozzárendezem be-rendezve 5 holdas vasúti állomás mel-lett bérbeadó. Cím az Aradi Közlöny ki-adóhivatalában. 356

SAROKHAZ elfoglalható lakás és üzlet-helyiséggel eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 383

Üzletek.

KIADÓ műhelynek, raktárnak padolt föld-szintes helyiség. Arad, Bulv. Reg. Fer-dinand 31. II. emelet. 377

SAROKÜZLET kiadó, fűszerberendezés eladó Arad, Str. Ioan Russu Strianu 8. (Aulich Lajos-u.) 372

LEGFORGALMASABB helyen fűszer, terményáru, kedvező feltételek mellett eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 386

Különféle.

EGY egyes főnő állandó munkára sürgősen kerestetik. Ugyanott gyalpad Valsz-féle kivitelben megrendelésekre készül 2000 lei árában. Arad-Gál. Str. Bisertoei No. 34. 365

ÖRÖKBEADNA 16 családból való 5 éves kislát súlyos beteg fekvő övegyasszony. Érdeklődők sziveskedjenek Dr. Welsch Miklósnál fordulni, Arad, Str. Sft. Gheorghe (Dezso-u.) 37. 1001

ELVESZETT ezüst készletet vésett ci-merjellel, benne pénz, kulcsok, csil-törtök dőlben Arad, Str. Mărăsești (Kos-suth-nocától) Str. Brattianu (Waltzer-u.) és Str. Consistorului (Batthyány-uccaig), Szives megtaláló a pénzt megtarthatja, a táskát, mely említi és a kulcsokat ma-gas jutalomért adja le Mihailovits Arad, Bulv. Regele Ferdinand 6. sz. 332

PÉNZKÖLCSÖNÖKBT betétkészítési te-lyöntetnek Ház-iroda, Arad, Str. Ro-mánia No. 5. (Zrínyi-u.) 363

Belvárosi 3 szobás lakást el-cserélnék belvárosi 2 szobás lakással. — „Argumant” Arad, Strada Eminescu (Deák F.-ucca) I. 388

Rudolf Mosse 988

Társulna

egy ügyfelem 400.000—500.000 lei, eset-leg több tőkével kereskedelmi vagy ipar vállalatba, melyben active is résztvenne.

Felvilágosítást nyújt:

Dr. Werner János ügyvéd, Arad, Strada Olosa No. 15. 10182

CONCURS.

La notariatul Zerindulmare jud. Arad devenit postul de subnotar vacant.

Tot la acest notariat se caută și doi secretari dintre cari unul trebuie să fie versat în agendele notariale, iar al doilea se aibă cel puțin un an praxa.

Returtațiunile cu aceste posturi sunt:

1. Pentru subnotar cele stabilite în normele de salarizare.

2. Pentru scrietorul prim 1800 lei lunar.

3. Pentru scrietorul al doilea 1400 lei lunar.

In afară de acest salar fiecare va primi după merit lunar încă a reter-nificare de 3—700 lei.

Posturile se pot ocupa imediat. Afertele să mi să trimită cu do-cumente.

Zerindulmare, 1925. Ian. 14.

375 Notar Comunal

MAIROVITZ-féle tűzifatelep, gőzfavágó és aprító Arad,

Calea Radnei No. 55. — Telefon: telep iroda: 667., központi iroda: 399, 400.

Legelőbb napi áron mindennemű tűzifa ölenként felvágva és aprítva. — Rendelésre házhoz való szállítást prompt eszközünk!

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavidalat